

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIASTA CZARNKÓW NA LATA 2024 - 2032

CZARNKÓW 2025

Projekt dokumentu przedstawiony do uzgodnień.

SPIS TREŚCI

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ GMINY MIASTA CZARNKÓW	6
I.1. Wnioski z diagnozy w obszarze społecznym	6
I.1.1 Demografia	6
I.1.2 Pomoc społeczna	7
I.1.3 Rynek pracy	8
I.1.4 Edukacja.....	9
I.1.5 Kultura, sport, aktywność społeczna	10
I.1.6 Ochrona zdrowia	11
I.1.7 Bezpieczeństwo publiczne.....	12
I.2. Wnioski z diagnozy w obszarze gospodarczym	13
I.2.1 Przedsiębiorczość	13
I.2.2 Rolnictwo	13
I.3. Wnioski z diagnozy w obszarze przestrzennym	14
I.3.1 Warunki przyrodnicze.....	14
I.3.2 Warunki kulturowe.....	15
I.3.3 Infrastruktura techniczna	16
I.3.4 Połączenia komunikacyjne	18
I.3.5 Planowanie przestrzenne	19
I.4. Podsumowanie	19
II. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA CZARNKÓW	25
II.1. Plan rozwoju miasta	25
II.2. Obszar strategicznej interwencji w ujęciu lokalnym	38
II.3. Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym	38
II.4. Polityka przestrzenna Miasta Czarnków	39
II.4.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ MIASTA CZARNKÓW.....	39
II.4.2 USTALENIA I REKOMENDACJE	41
II.5 Kierunki rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej.....	51
II.6 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego	52
III. WDRAŻANIE STRATEGII	59
III.1. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	59
III.2. Ramy finansowe realizacji Strategii	62

SPIS TABEL	65
SPIS RYSUNKÓW	65

WSTĘP

Strategia rozwoju to kluczowy i nadrzędny dokument, programujący rozwój lokalny. Wskazuje ona, w jaki sposób gmina chce się rozwijać i jakie długoterminowe cele chce osiągnąć. Podstawę do określenia tych założeń stanowi analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie, dzięki której można skoncentrować plan działań na najistotniejszych obszarach problemowych oraz wychwycić potencjały gminy. Dla realizacji tych planów ważne jest także zmobilizowanie zasobów kadrowych czy finansowych oraz ewentualnych źródeł ich pozyskania. Długookresowy horyzont planowania pociąga za sobą konieczność zaplanowania systemu monitorowania efektywności projektowanej w dokumencie interwencji.

Układ Strategii obejmuje elementy wskazane w ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 poz. 609 z późn. zm.), które jednocześnie są zgodne z teoretycznymi podstawami planowania rozwoju lokalnego, tj.:

- 1) wnioski z diagnozy;
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 4) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 5) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 6) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 7) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 9) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 10) ramy finansowe i źródła finansowania.

Strategia rozwoju gminy jest narzędziem pomagającym skutecznie zarządzać rozwojem lokalnym, zapewniając harmonijny i zrównoważony wzrost, z korzyścią dla mieszkańców, gospodarki oraz środowiska.

DIAGNOZA

I. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ GMINY MIASTA CZARNKÓW

Diagnoza sytuacji w Mieście Czarnków, przeprowadzona z uwzględnieniem obszarów: społecznego, gospodarczego oraz środowiskowo-przestrzennego, pozwala na sformułowanie kluczowych wniosków, dotyczących zjawisk mających wpływ na dalsze funkcjonowanie Miasta i koniecznych do uwzględnienia przy projektowaniu kierunków interwencji w tych obszarach.

W obliczu mających miejsce w ostatnich latach sytuacji kryzysowych, z którymi przyszło się zmagać zarówno władzom centralnym Polski, jak i samorządom lokalnym, jak pandemia Covid-19, kryzys polityczny i humanitarny związany z agresją Rosji na Ukrainę oraz kryzys gospodarczy, w tym energetyczny, planowanie strategiczne uwzględniać musi nie tylko czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Miasta Czarnków, ale również wyzwania związane z sytuacją społeczną i gospodarczą na poziomie krajowym i międzynarodowym. W tym kontekście zwrócić należy szczególną uwagę na szanse i zagrożenia dla rozwoju Miasta Czarnków.

Diagnoza powstała przede wszystkim w oparciu o ogólnodostępne dane statystyki publicznej (Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego), sprawozdania i zestawienia danych z instytucji publicznych (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej). Raporty o stanie gminy, a także w oparciu o uchwalone i obowiązujące już w gminie dokumenty strategiczne. Analizę danych przeprowadzono w odniesieniu do kilku poprzednich lat, aby określić trendy poszczególnych zjawisk społecznych, gospodarczych czy przestrzennych.

I.1. Wnioski z diagnozy w obszarze społecznym

I.1.1 Demografia

W sferze społecznej istotnym czynnikiem jest potencjał demograficzny gminy. Jest on wypadkową zarówno wewnętrznych uwarunkowań, jak i ogólnych obserwowanych w kraju trendów. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, Miasto Czarnków na koniec 2022 roku zamieszkiwało 10 097 osób, co stanowiło 12% ludności powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Dynamika zmian liczby ludności w latach 2014-2022 wskazuje słabnięcie potencjału demograficznego Miasta. W ciągu niespełna dekady liczba mieszkańców spadła o prawie 10%. Analiza danych dla migracji wskazuje na utrzymujący się odpływ mieszkańców z Miasta od 2014 roku. Wielkość salda migracji w Mieście przyjmuje dużo wyższe wartości (-5,1 osoby na 1000 mieszkańców) niż dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (-1,9 osoby na 1000 mieszkańców) i województwa wielkopolskiego (0,4 osoby na 1000 mieszkańców). Na relatywnie wyższe wartości wskaźnika wpływa odpływ mieszkańców Miasta do okolicznych miejscowości wiejskich, gdzie jest większa dostępność terenów pod zabudowę jednorodzinną. Procesy

demograficzne związane z ruchem naturalnym ludności w Mieście są porównywalne do procesów obserwowanych w województwie wielkopolskim oraz powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Analiza danych w latach 2014-2022 wskazuje na konsekwentny kierunek spadku liczby urodzeń. Odnotowuje się ujemne wartości przyrostu naturalnego w Czarnkowie w 2022 roku wartość wskaźnika wynosiła -6,11 osoby na 1000 mieszkańców. Wśród zjawisk o charakterze ogólnokrajowym, które zaznaczają się również w analizach demograficznych Miasta Czarnków i które będą rzutowały na kształtowanie lokalnych polityk rozwoju, kluczowy jest proces starzenia się społeczeństwa. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 38,5%.

I.1.2 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna, a więc wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, których nie potrafią przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości, jest istotnym obszarem działalności gminy. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie. Realizuje on zadania z zakresu pomocy społecznej, ale także w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, świadczeń rodzinnych i innych form pomocy dla mieszkańców. Dodatkowo wsparcia mieszkańcom udziela również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance. Wskaźnik deprivacji lokalnej dla Miasta Czarnków, wskazujący na liczbę osób pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1000 mieszkańców najwyższy był w 2019 roku (4,01%) i od tego czasu maleje. W 2022 roku wskaźnik deprivacji lokalnej wyniósł 3,77%. Mieszkańcy korzystają z pomocy społecznej głównie w związku z ubóstwem, długotrwałymi lub ciężkimi chorobami oraz niepełnosprawnością. Rzadziej występującymi powodami są bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Z pomocy społecznej w 2022 roku korzystało 255 rodzin, w których żyło 489 osób. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej odnotowuje niewielki trend spadkowy. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej najwyższa była w roku 2020 (295 rodzin), w 2022 roku było to 255 rodzin, w których żyło 489 osób. Liczba osób, które otrzymały świadczenia na podstawie wydanych decyzji wykazuje w Mieście Czarnków trend malejący. Podobna sytuacja ma miejsce w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim i województwie wielkopolskim. Jednocześnie liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji jest w Mieście Czarnków wyższa niż średnia dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Do roku 2020 liczba ta była niższa od średniej dla województwa wielkopolskiego, a od roku 2021 jest wyższa. W 2022 roku w Czarnkowie 382 osoby korzystały ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji, w powiecie średnio 314, a w województwie 364. Do najczęściej wykorzystywanych świadczeń należą świadczenia pieniężne (zasiłki celowe i okresowe), a wśród świadczeń niepieniężnych zapewnienie posiłku, usługi opiekuńcze i finansowanie pobytu w domu pomocy społecznej. Świadczenia o charakterze opiekuńczym, szczególnie pobyt w domu pomocy

społecznej, generują znaczące koszty, a w związku ze starzeniem się społeczności Miasta liczba osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych i pobytu w domu pomocy społecznej będzie rosła. Pomocy rodzinom z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego udziela asystent rodziny. Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta wykazuje tendencję spadkową – w 2022 roku pod opieką asystenta było 13 rodzin. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie udziela również wsparcia w związku z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, współpracując w tym zakresie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym. Liczba osób z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy najwyższa była w 2021 roku, a następnie znacząco spadła, jednak w roku 2021 i 2023 odnotowano wysoką liczbę osób wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym udziela wsparcia w związku z problemami uzależnień i przemocy domowej. W Mieście funkcjonuje Centrum Aktywności Senioralnej, administrowane przez MOPS, które zapewnia przestrzeń do działania organizacji senioralnych. Przy MOPS działa Centrum Wolontariatu, które realizuje liczne zadania na rzecz społeczności lokalnej przy wsparciu wolontariuszy, rekrutowanych głównie wśród uczniów szkół ponadpodstawowych oraz seniorów. MOPS prowadzi także Wypożyczalnię Sprzętu Rehabilitacyjnego.

I.1.3 Rynek pracy

Z perspektywy społecznej istotnymi kwestiami w zakresie rynku pracy są zarówno tendencje dotyczące osób aktywnych i biernych zawodowo, jak też zjawisko bezrobocia. W przypadku bezrobocia wsparcia w podjęciu zatrudnienia udziela mieszkańcom Miasta Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie. Dane Narodowego Spisu Powszechnego 2021 wskazują, że w trakcie spisu w Czarnkowie zamieszkiwało 8 829 osób w wieku lat 15 i więcej. 4 692 osoby były aktywne zawodowo, w tym 4 541 pracowało, a 151 było bezrobotnych. Bierność wynika głównie z edukacji, przebywania na emeryturze lub rencie oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Zwrócić należy uwagę, że największą liczebnie kategorią wśród mężczyzn są pracujący – pracowało 2 469 mężczyzn, a 1 368 było biernych zawodowo. Z kolei w przypadku kobiet przeważała kategoria biernych zawodowo – biernymi było 2 299 kobiet, zaś pracowały 2 072 kobiety. Wynika to z faktu, że kobiety dłużej się kształcą, częściej zajmują się domem oraz szybciej przechodzą na emerytury. Współczynnik aktywności zawodowej, czyli stosunek osób aktywnych zawodowo (zatrudnionych i bezrobotnych) do całkowitej liczby ludności wyniósł 56,1%, w przypadku kobiet 48,2%, zaś mężczyzn 65,1%. Wskaźnik ten dla Polski wyniósł 59,2% ogółem, dla kobiet 52,6%, a mężczyzn 66,5%. Wskaźnik zatrudnienia, pokazujący odsetek osób pracujących wyniósł 54,3%, dla kobiet 46,7% i mężczyzn 62,9%. W przypadku Polski wskaźnik wyniósł 56,8%, dla kobiet 50,5%, a mężczyzn 63,7%. Zauważyć więc należy, że zarówno wskaźnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia, dla Miasta Czarnków są niższe niż średnio w kraju, przy czym większe

różnice dotyczą kobiet. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim wyniosła 4,8% na koniec roku 2023. Najniższą wartość stopy bezrobocia dla okresu 2018-2023 odnotowano w 2021 roku (3,1%) i od tego czasu obserwujemy wzrost stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiecie jest niższa niż stopa bezrobocia dla Polski (5,1% w 2023 roku), ale wyższa niż dla województwa wielkopolskiego (3,0% w 2023 roku). Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Czarnkowie wynosiła na koniec 2023 roku 1 403 osoby, z czego 123 osoby, a więc 8,8% ogólnej liczby bezrobotnych pochodziło z Miasta Czarnków. Znacznie większa liczba bezrobotnych zamieszkuje w Krzyżu Wielkopolskim, Trzciance, Wieleniu, Gminie Czarnków oraz w Drawsku. Liczba bezrobotnych w Mieście Czarnków w okresie 2018-2023 największa była w roku 2020 (156 osób), co wiązało się z pandemią Covid-19. W 2021 roku nastąpił znaczny spadek bezrobocia – do poziomu 97 osób, a więc najniższego w analizowanym okresie. Następnie bezrobocie znów wzrosło osiągając liczbę 123 osób na koniec 2023 roku. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych waha się od 49,6% w 2022 roku do 68,0% w roku 2021. W roku 2023 kobiety stanowiły 56,9% bezrobotnych. Mają więc większą trudność w znalezieniu zatrudnienia i częściej są bezrobotne. Znaczący odsetek bezrobotnych stanowią bezrobotni określani jako będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc posiadający takie cechy, które utrudniają podjęcie zatrudnienia. Udział bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy waha się od 76,9% w 2020 roku do 85,4% w roku 2023. Zwrócić tu należy uwagę przede wszystkim na bezrobotnych powyżej 50 roku życia – w 2023 roku stanowili oni 30,9% ogółu bezrobotnych. Udział bezrobotnych długotrwale w 2023 roku wyniósł 27,6%, zaś udział bezrobotnych do 30 roku życia 23,6%. Znaczący odsetek osób bezrobotnych – 22,8% w 2023 roku posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Zwrócić należy też uwagę na znaczący udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych. W 2023 roku wyniósł on aż 17,1% i był najwyższy w okresie 2018-2023.

I.1.4 Edukacja

Miasto Czarnków realizuje zadania w zakresie edukacji i opieki nad dziećmi prowadząc przedszkola i szkoły podstawowe. Oferta Miasta jest uzupełniana przez placówki niepubliczne. Na terenie Miasta działają trzy niepubliczne żłobki. W przypadku przedszkoli funkcjonują dwa przedszkola prowadzone przez Miasto, trzy przedszkola niepubliczne i jeden punkt przedszkolny. Przedszkole Miejskie nr 2 prowadzi punkt żłobkowy dla dzieci w wieku od 9 miesięcy do 3 lat. Do oddziału żłobkowego działającego w Przedszkolu Miejskim nr 2 w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 21 dzieci. Informacje wykazane w sprawozdaniach z realizacji działań z zakresu pomocy społecznej wskazują, że w roku 2022 do żłobków uczęszczało 52 dzieci. Zdiagnozowano brak miejsc w żłobkach (5 miejsc), jednak było on znacząco mniejszy niż średni, a dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (13,38 miejsc) i województwa wielkopolskiego (16,71 miejsc). Do przedszkoli w roku 2023/2024 uczęszczało łącznie 388 dzieci. Zwrócić należy uwagę na wysoki wskaźnik objęcia edukacją przedszkolną dzieci w wieku 3-5 lat – w 2022 roku wyniósł on 1 341 na 1000 dzieci, co wskazuje na zaspokojenie potrzeb mieszkańców

w tym zakresie. Miasto Czarnków prowadzi dwie szkoły podstawowe. W roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało do nich 981 dzieci. Największą liczbę uczniów odnotowano w roku 2021/2022 – aż 1 194 osoby. Od roku 2022/2023 liczba uczniów zaczęła maleć, co wynika z wychodzenia ze szkół dużych liczebnie roczników uczniów, wygenerowanych przez obniżenie wieku edukacji szkolnej. Szkoła Podstawowa nr 1 jest znacznie większa niż Szkoła Podstawowa nr 2, ale od roku 2021/2023 widać w niej większy ubytek uczniów niż w drugiej szkole. Szkoły podstawowe posiadają odpowiednią infrastrukturę sportową, dostęp do ciepłych posiłków, a także dostęp do Internetu. Dzieci uczą się na jedną zmianę. W obu szkołach funkcjonują świetlice szkolne. Szkoły zapewniają uczniom wsparcie specjalistów – głównie psychologów i pedagogów. Dodać należy, że w przypadku specjalistów, nauczycieli wspomagających czy wychowawców świetlicy występują wakaty. Budynki szkół i przedszkoli oraz obiekty sportowo-rekreacyjne na ich terenie wymagają modernizacji. Szkoły i przedszkola realizują wiele projektów edukacyjnych i innowacji pedagogicznych, a także wdrażają programy profilaktyczne. Placówki edukacyjne oferują zajęcia wspierające dzieci i młodzież w realizacji i rozwijaniu ich pasji i zainteresowań. Uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach i sportowych zawodach pozaszkolnych. Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z lat 2020-2023 wskazuje, że szkoły w Mieście Czarnków uzyskują średnie wyniki niższe od średniej dla Polski. Pod względem wyników lepiej wypada Szkoła Podstawowa nr 1, której wyniki mniej odbiegają od średniej dla Polski i są wyższe niż średnia dla szkół w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Szkoła Podstawowa nr 2 osiąga wyniki zbliżone do średniej dla szkół w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Na terenie Czarnkowa młodzież może korzystać ze szkół ponadpodstawowych. Liceum Ogólnokształcące im. Janka z Czarnkowa i Zespół Szkół im. Józefa Nojego to szkoły prowadzone przez powiat czarnkowsko-trzcianecki. Zespół Szkół oferuje naukę w liceum ogólnokształcącym, technikum, szkole branżowej i szkole policealnej. Trzecia szkoła ponadpodstawowa to Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie.

I.1.5 Kultura, sport, aktywność społeczna

W imieniu Miasta Czarnków w obszarze kultury oraz sportu i rekreacji działalność prowadzą dwa gminne podmioty: Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czarnkowie. Zaangażowanie Miasta w obszarze kultury jest bardzo duże i zdecydowanie wyróżnia się na tle miast podobnej wielkości. Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie jest samorządową instytucją kultury, obejmującą: Czarnkowski Dom Kultury, Kino „Światowid”, Miejską Bibliotekę Publiczną (posiadającą siedzibę główną oraz dwie filie), a także Muzeum Ziemi Czarnkowskiej. Celem działalności MCK jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury. Miejskie Centrum Kultury w ramach oferty kulturalnej oferuje różnorodne zajęcia tematyczne, imprezy, w tym imprezy cykliczne, np. koncerty, wystawy, spotkania autorskie, występy kabaretów, warsztaty, konkursy, a także zajęcia wakacyjne dla dzieci. W MCK funkcjonują również grupy artystyczne. Sportem i rekreacją zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czarnkowie. Jego podstawowym celem jest umożliwienie mieszkańcom korzystania z obiektów

sportowo-rekreacyjnych i aktywnego uczestnictwa w rozwoju kultury fizycznej oraz współtworzenia jej wartości. OSiR do realizacji własnych działań posiada następujące obiekty: Obiekty Nowa 8, czyli siedziby OSiR (baseny, boiska, plac zabaw, kręgielnia), Przystań Marina, Orlik, Skate Park, Słoneczna Strefa Rekreacji, tężnia solankowa oraz kort tenisowy. Ośrodek Sportu i Rekreacji realizuje różnorodne imprezy sportowe i rekreacyjne oraz zajęcia sportowe, m.in. zawody wędkarskie, turnieje, zajęcia biegowe, piłkarskie: piłka nożna, koszykówka, siatkówka, zajęcia pływackie, zajęcia fitness. Organizuje również zajęcia wakacyjne i feryjne dla dzieci i młodzieży. Aktywność społeczna mieszkańców realizowana jest przede wszystkim w ramach sektora pozarządowego, ale nie tylko – jest również animowana przez Miasto: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi Centrum Wolontariatu, a Miasto Czarnków realizuje Budżet Obywatelski w ramach, którego mieszkańcy mogą proponować i wybierać do realizacji projekty ważne dla członków społeczności lokalnej. W Czarnkowie aktywnie działają organizacje pozarządowe. Rejestr organizacji prowadzi starosta powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Na jego podstawie można wskazać, że w Mieście Czarnków ma swoją siedzibę: 20 stowarzyszeń i stowarzyszeń kultury fizycznej wpisanych do KRS, 3 fundacje, 5 stowarzyszeń kultury fizycznej wpisanych do rejestru starosty, 4 stowarzyszenia zwykłe i jeden uczniowski klub sportowy. Dane GUS wskazują, że liczba organizacji pozarządowych w Czarnkowie rośnie, rośnie też wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców – z 2,61 w 2018 roku do 3,27 w roku 2022. Przestrzenią stworzoną przez Miasto Czarnków dla aktywności organizacji pozarządowych, szczególnie działających na rzecz osób starszych, jest Centrum Aktywności Senioralnej. Obejmuje ono pomieszczenia dla organizacji non-profit, salę konferencyjną oraz zaplecze kuchenne i sanitarne. Miasto Czarnków współpracuje z organizacjami pozarządowymi (a także z podmiotami kościołów i związków wyznaniowych), w oparciu o przyjmowane corocznie programy współpracy, udzielając zarówno wsparcia o charakterze finansowym, jak i pozafinansowym. Corocznie zadania we współpracy z Miastem realizuje około 20 organizacji pozarządowych. Uwagę zwrócić należy na fakt, że systematycznie rośnie wysokość środków finansowanych, które Miasto wykłada na wsparcie sektora pozarządowego w 2018 roku było to 293 678 zł, a w 2023 roku aż 515 700 zł.

I.1.6 Ochrona zdrowia

Miasto Czarnków nie prowadzi podmiotów opieki zdrowotnej, jednak na terenie Miasta mieszkańcy mają dostęp zarówno do ambulatoryjnej, jak i stacjonarnej opieki zdrowotnej. Opiekę szpitalną zapewnia Szpital Powiatowy imienia doktora Ryszarda Surmy w Czarnkowie. Szpital prowadzony jest przez powiat czarnkowsko-trzcianecki. W ramach Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, obok szpitala, działa również Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz poradnie, zapewniające opiekę ambulatoryjną. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej jest jedynym publicznym podmiotem ochrony zdrowia działającym na terenie Miasta Czarnków. W ramach opieki ambulatoryjnej mieszkańcy na terenie Miasta mogą korzystać zarówno z podstawowej

opieki zdrowotnej, jak i z opieki specjalistycznej. Publiczne poradnie są prowadzone w ramach Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, dodatkowo działają podmioty niepubliczne – zarówno zapewniające podstawową opiekę zdrowotną (4 podmioty), jak i wybrane usługi specjalistyczne (6 podmiotów). Kontrakt z NFZ posiadają również dwie poradnie stomatologiczne. Mieszkańcy Czarnkowa mogą kupować leki i inne produkty medyczne w 8 aptekach. Dane dotyczące korzystania z opieki ambulatoryjnej wskazują, że łączna liczba porad lekarskich najwyższa była w 2018 roku, następnie malała osiągając najniższą wartość w roku 2020 (co wiązało się z pandemią Covid-19) i od tego czasu rośnie. Łącznie w 2023 roku udzielono w Czarnkowie 156 240 porad, w tym 111 993 w ramach POZ i 44 247 specjalistycznych.

I.1.7 Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo na terenie Miasta Czarnków zapewniają Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie, Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie oraz Straż Miejska w Czarnkowie. Statystyki dla lat 2018-2022 wskazują, że corocznie służby ochrony przeciwpożarowej udzielały pomocy w przypadku od 91 do 154 różnego typu zdarzeń. Do najczęstszych zdarzeń należały pożary, wypadki komunikacyjne oraz zdarzenia medyczne, w przypadku których straż udzielała pomocy. W 2023 roku na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego stwierdzono 1 238 przestępstw. Liczba przestępstw najwyższa była w 2021 roku (1 692), a następnie spadała. Dominują przestępstwa o charakterze kryminalnym, głównie przeciwko mieniu, znacznie rzadziej miały miejsce przestępstwa gospodarcze i drogowe. Analiza wskaźnika przestępstw stwierdzonych przez Policję ogółem na 1000 mieszkańców wskazuje, że w 2023 roku wskaźnik dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego wyniósł 21,0 i był znacznie wyższy niż średni dla Polski – 14,8. Wskaźnik dla powiatu rósł do 2022 roku, dopiero w 2023 roku odnotowujemy jego spadek. We wszystkich latach był wyższy niż średni dla Polski, co wskazuje, że na terenie powiatu więcej jest przestępstw w przeliczeniu na 1000 ludności niż średnio w kraju. Wprawdzie przestępstw na terenie powiatu – w przeliczeniu na 1000 ludności – jest więcej, ale w całym okresie 2018-2023 wykrywalność przestępstw jest wyższa. W 2023 roku wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w powiecie wyniósł 84,7%, zaś dla Polski 71,5%. W 2023 roku na terenie Miasta Czarnków Policja odnotowała 200 przestępstw kryminalnych, w tym 55 czynów z zakresu kradzieży z włamaniem, 42 czyny z zakresu przestępczości narkotykowej oraz 6 czynów w zakresie uszkodzenia mienia. Wykrywalność przestępstw wyniosła 87,1%. Policjanci Wydziału Prewencji KPP w Czarnkowie w 2023 roku ujawnili 1 145 wykroczeń – 584 zakończyło się nałożeniem mandatu, 511 pouczeniem, a w przypadku 50 wykroczeń sporządzono notatki stanowiące podstawę do wszczęcia postępowań o wykroczenia. Najczęściej popełniane wykroczenia w Mieście Czarnków dotyczą niezgodnej z prawem sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych, zakłócania porządku i spokoju publicznego, wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego oraz kradzieży.

I.2. Wnioski z diagnozy w obszarze gospodarczym

I.2.1 Przedsiębiorczość

Działalność gospodarcza realizowana na terenie Miasta Czarnkowa ma różnorodny charakter, nie sposób wskazać dominującej gałęzi czy branży, która wpływałaby na rozwój gospodarczy Miasta. Sektor gospodarczy jest zróżnicowany – dominują małe podmioty, jednak działalność na terenie Miasta prowadzą także duże, znane firmy. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Mieście funkcjonowały 1 162 podmioty gospodarki narodowej, w tym 38 z sektora publicznego i 1 109 z sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w latach 2018-2021 nieznacznie wzrastała, zaś od 2022 roku nieznacznie spada. Podmioty sektora prywatnego to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2023 roku stanowiły one 75,2% podmiotów gospodarki narodowej. Spółki handlowe stanowiły 5,9% podmiotów, zaś pozostałe formy prawne mniejsze odsetki. Na potencjał gospodarczy wskazuje nie tylko bezwzględna liczba podmiotów gospodarczych, ale ich liczba przypadająca na 10 000 mieszkańców. W 2022 roku na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało w Mieście Czarnków 2 078 podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 000 ludności rośnie, co wskazuje na fakt, że wzrost liczby podmiotów nie wynika ze wzrostu liczby mieszkańców, ale wiąże się z rozwojem przedsiębiorczości. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców jest większa niż w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim (1672 w 2022 roku), ale niższa niż średnia dla Polski (2 253). Działające podmioty gospodarcze w większości należą do podmiotów małych – w 2022 roku aż 94,6% tych podmiotów zatrudniało do 9 osób. Dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2023 roku działalność gospodarczą prowadziły 874 osoby fizyczne, a wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 000 mieszkańców w 2022 roku wyniósł 883. Na 10 000 mieszkańców w 2022 roku przypadało 94,6 podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób i 3,6 podmiotów zatrudniających 250 osób i więcej. Największa liczba podmiotów gospodarczych w Mieście Czarnków prowadzi działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych – aż 265 podmiotów w 2023 roku. Odnotować należy większą liczbę podmiotów działających w obszarze budownictwa, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz przetwórstwa przemysłowego. Największy spadek liczby podmiotów gospodarczych dotyczy sekcji handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych, a wzrost budownictwa. Znaczna powierzchnia terenów miasta przeznaczona pod prowadzenie działalności gospodarczej (około 200 ha).

I.2.2 Rolnictwo

Czarnków jest gminą miejską stąd rolnictwo nie jest znaczącym sektorem gospodarki w Czarnkowie. Przydatność rolnicza gleb występujących w okolicach Czarnkowa jest zróżnicowana – można wyróżnić zarówno kompleksy dobrych i słabych gruntów. W sekcji

A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo PKD w Mieście Czarnków na koniec 2023 roku funkcjonowało 9 podmiotów gospodarczych, co stanowiło zaledwie 0,8% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarczych w sekcji A w latach 2018-2023 wynosiła 9 lub 10. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku powierzchnia użytków rolnych na terenie miasta obejmowała 543,32 ha, zaś powierzchnia zasiewów upraw wyniosła 250,99 ha. W Czarnkowie funkcjonowało 30 gospodarstw domowych, które uzyskiwały dochód z działalności rolniczej. Średnia wielkość gruntów gospodarstwa rolnego wyniosła 18,07 ha. Wśród gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa małe, 6 gospodarstw posiadało areal o powierzchni 15 ha i więcej, a pozostałe do 10 ha włącznie. Jako pracujących w gospodarstwach rolnych członków rodzin i pracowników najemnych PSR zidentyfikował 48 osób.

I.3. Wnioski z diagnozy w obszarze przestrzennym

I.3.1 Warunki przyrodnicze

Środowisko przyrodnicze jest czynnikiem istotnym z perspektywy mieszkańców Czarnkowa, ale również z perspektywy rozwoju Miasta, szczególnie w obszarze turystyki, rekreacji i wypoczynku. Jakość powietrza atmosferycznego na terenie Miasta jest zadowalająca. Badania jakości powietrza w strefie wielkopolskiej wskazały na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10 oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Zanieczyszczenie powietrza na terenie Czarnkowa wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związana ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Spaliny pochodzące ze źródeł niskiej emisji są coraz poważniejszym problemem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym, stąd Miasto wspiera działania w zakresie jakości powietrza. Hałas na terenie Miasta jest generowany głównie przez ruch drogowy. Warunkiem rozwoju gospodarczego regionu są bogate zasoby czystych wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Stanowią one niezbędny czynnik do właściwego rozwoju zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, warunkują rozwój gospodarki rolnej oraz umożliwiają poprawę jakości życia mieszkańców. Miasto Czarnków położone jest nad rzeką Noteć i w całości znajduje się w jej zlewni. Przez Miasto przepływa również ciek wodny: Kanał Pianówka o długości 1,4 km, z czego na terenie Miasta 1,3 km. Na terenie Miasta nie ma jezior ani kąpielisk. Miasto Czarnków nie jest zasobne w złoża surowców mineralnych, udokumentowane są kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz nie jest położone w granicy terenów i obszarów górniczych. Na terenie Miasta zlokalizowano pokłady wód geotermalnych, jednak nigdy nie dokonano na tym terenie odwiertów pomiarowych. Złoża wód geotermalnych są częścią basenu ciągnącego się z okolic Łodzi w kierunku Stargardu Szczecińskiego. Ich kulminacja występuje w okolicy Czarnkowa. Według danych GUS lasy w Czarnkowie obejmowały w 2022 roku powierzchnię 56,7 ha. Na terenie Miasta znajduje się fragment obszaru chronionego

krajobrazu Dolina Noteci, obejmuje on obszar o powierzchni 101,64 ha, a także dwa pomniki przyrody: dąb bezszypułkowy oraz dąb szypułkowy o nazwie „Dąb pokoleń”.

Na terenie Czarnkowa znajdują się dwa fragmenty obszarów Natura 2000: PLH300004 Dolina Noteci oraz PLB300003 Nadnoteckie Łęgi. Istotną rolę, szczególnie dla mieszkańców Miasta, odgrywają tereny zielone. Na tereny zielone w Czarnkowie, poza lasami i łąkami, składają się park spacerowo-wypoczynkowy o powierzchni 2,4 ha, zieleniec o powierzchni 1,0 ha oraz zieleń uliczna oraz tereny zieleni osiedlowej o łącznej powierzchni 22,3 ha (dane dla 2022 roku). Udział powierzchni terenów zielonych w powierzchni ogółem dla Czarnkowa w 2022 roku wyniósł 4,7%, na jednego mieszkańca przypada 47,3 m³ terenów zielonych, w tym 12,7 m³ zieleńców i terenów zieleni osiedlowej. Dane te nie ulegały w ostatnim okresie znaczącym zmianom.

1.3.2 Warunki kulturowe

Na terenie Miasta Czarnków zidentyfikować można wiele obiektów dziedzictwa kulturowego, jak też innych walorów, które czynią je atrakcyjnym turystycznie. Długa historia Miasta Czarnków spowodowała, że na jego terenie można obejrzeć wiele zabytków i miejsc o wartości historycznej, pochodzących głównie z XIX wieku. Do szczególnie istotnych należą rynek w z zachowanym historycznym układem przestrzennym, Ratusz oraz Kościół katolicki p.w. Św. Marii Magdaleny. Cenne z perspektywy Miasta zbiory znajdują się w Muzeum Ziemi Czarnkowskiej. Czarnków położony jest w pradolinie Noteci, na skraju Puszczy Noteckiej, w pobliżu czystych i pięknych jezior, na terenie określanym mianem „Szwajcarii Czarnkowskiej”. Miasto wkomponowane jest pomiędzy rzekę Noteć, a strome krawędzie doliny. Czarnków ma więc turystyczną ofertę dla amatorów pieszych wędrówek, turystyki rowerowej, osób poszukujących ciszy, wytchnienia, lubiących wędkować czy zbierać grzyby. Wzdłuż brzegu rzeki Noteci przebiega ścieżka pieszo-rowerowa, która umożliwia komfortowe przemieszczanie się pieszym i rowerzystom. Przez Czarnków przebiega Szlak Zachodniej Wielkopolski oraz Transwielkopolska Trasa Rowerowa. Położenie nad rzeką Noteć, będącą częścią międzynarodowej trasy wodnej E70 Berlin – Kaliningrad, umożliwia rozwijanie turystyki wodnej. Na terenie Miasta zlokalizowana jest Marina Czarnków – nowoczesna przystań wodna oferująca: nowoczesną i innowacyjną infrastrukturę, bezpieczne, strzeżone i monitorowane obiekty przystani, kompleksowe usługi dla turystów: bezpłatne pole namiotowe, grill, slipowanie, bezpłatna infrastruktura sanitarna, prąd, woda, prysznice itp., możliwość wypożyczenia w niskich cenach rowerów miejskich, kajaków oraz łodzi. Na terenie Miasta Czarnków organizowane są liczne imprezy plenerowe, które mogą przyciągnąć osoby zainteresowane daną tematyką, ale stanowią również atrakcję dla turystów i mieszkańców. Kompleks basenów odkrytych z podgrzewaną wodą wzmacnia atrakcyjność turystyczną miasta.

I.3.3 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna i społeczna obejmuje kwestie gospodarki komunalnej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w energię i gaz. Za sieć wodociągową i kanalizacyjną odpowiada miejska spółka Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. w Czarnkowie. Zgodnie z danymi GUS z 2022 roku sieć wodociągowa rozdzielcza ma 36,5 km i dociera do 98,2% mieszkańców. Sieć dostarcza wodę zarówno do budynków mieszkalnych, jak i do podmiotów publicznych i gospodarczych. Woda dostarczana gospodarstwom domowym stanowiła w 2022 roku 71,1% ogólnie dostarczanej wody. Przeciętny mieszkaniec zużywa rocznie 34-35m³ wody. Sieć wodociągowa pochodzi z różnych okresów, stąd w części wymaga bieżących remontów i inwestycji. Zwrócić należy uwagę, że 35,2% sieci zostało wybudowane po 2000 roku, zaś aż 54,3% pochodzi z lat 70. i 80. XX wieku. Zgodnie z danymi GUS z 2022 roku sieć kanalizacyjna ma 33,2 km i dociera do 94,7% mieszkańców. Odsetek osób korzystających z kanalizacji jest więc nieco mniejszy niż tych, którzy korzystają z wodociągów, znacznie mniej jest przyłączy sieci kanalizacyjnej do budynków niż sieci wodociągowej (1202 i 707). Podobnie jak sieć wodociągowa, tak i sieć kanalizacyjna, została wybudowana w różnym czasie. Większość sieci – 55,7% – pochodzi z lat 80. i 90. XX wieku. Stąd w tym przypadku również konieczne są bieżące remonty i inwestycje. Gospodarką odpadami na terenie Miasta Czarnków zajmuje się Miejski Zakład Komunalny Sp. z oo. w Czarnkowie. Odpowiada on za wywóz odpadów stałych i płynnych, prowadzi mobilne zbiórki odpadów RTV, AGD i wielkogabarytowych. Prowadzi również Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Analiza ilości odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku wskazuje na wzrost ilości wytwarzanych odpadów, za który odpowiada wzrost ilości wytwarzanych odpadów w gospodarstwach domowych (z 2 696,08 t w 2018 roku do 3 229,14 t w 2022 roku). W 2022 roku średnio mieszkaniec Czarnkowa wytworzył 386 kg odpadów, więcej niż mieszkaniec powiatu i więcej niż średnia dla Polski (odpowiednio 355 i 329 kg). Wzrost ilości wytwarzanych przez jednego mieszkańca odpadów widoczny jest nie tylko w Czarnkowie – trend ten dotyczy również powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, jak i całej Polski. W przypadku gospodarki odpadami pozytywnym zjawiskiem jest to, że obserwujemy wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie, a spadek ilości odpadów zmieszanych. Wzrósł odsetek odpadów zebranych selektywnie z 19,4% w 2018 roku do 40,5% w 2021 i 39,7% w 2022 roku. Odsetek odpadów zebranych selektywnie w Mieście Czarnków jest wyższy niż w powiecie i oscyluje w ostatnich dwóch latach w okolicach średniej krajowej (odpowiednio 36,5% i 39,9% w 2022 roku). W przypadku analizy dostępu do instalacji i urządzeń sieciowych w Mieście Czarnków zwrócić należy szczególną uwagę na zaopatrzenie w gaz. Sieć gazowa jest rozprowadzona właściwie po całym mieście, w 2022 roku z sieci gazowej korzystało 94,4% mieszkańców. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej minimalnie spada, co może wiązać się z rezygnacją z instalacji gazowej w nowobudowanych budynkach. Udział ludności korzystającej z instalacji gazowej jest w Czarnkowie znacznie wyższy niż średnia dla Polski, nie mówiąc już o powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. W 2022 roku 55,9% mieszkańców kraju miało dostęp do sieci gazowej i tylko 21,5%

mieszkańców powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Rozbudowana sieć gazowa nie powoduje jednak, że odsetek mieszkańców korzystających z ogrzewania gazowego wśród osób, które mają dostęp do gazu sieciowego jest większy. Sytuuje się on na poziomie zbliżonym do średniej krajowej – w 2022 roku gazem ogrzewało mieszkania 36,0% gospodarstw domowych mających dostęp do gazu z Czarnkowa i 36,9% średnio w kraju. Większy odsetek gospodarstw korzystał z gazu do ogrzewania mieszkań w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim – w 2022 roku 46,0%. Miasto Czarnków zaopatrywane jest w energię elektryczną z krajowego systemu elektroenergetycznego. Dostawcą energii elektrycznej w Miejscowości Czarnków jest Enea S.A. Liczba odbiorców energii elektrycznej utrzymuje się na względnie stałym poziomie z nieznacznymi wahaniami: liczba odbiorców nieznacznie rosta do roku 2020, kiedy to odnotowano 4 401 odbiorców, a następnie ulega wahaniom – w 2023 roku wyniosła 4 313 osób. Analiza zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca wskazuje, że w Czarnkowie zużycie to rośnie do roku 2022 (gdy osiągnęło 684,58 kWh) zaś w 2023 roku spadło (do 665,51 kWh). Może się to wiązać ze wzrostem cen prądu, wprowadzeniem w 2023 roku gwarancji ceny prądu na dotychczasowym poziomie dla określonego limitu zużycia prądu, a co za tym idzie podjęciem przez odbiorców działań w zakresie oszczędzania energii. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w Czarnkowie jest niższe niż dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego i znacznie niższe niż średnia krajowa (w 2022 roku odpowiednio 699,87 kWh i 791,32 kWh).

MIESZKALNICTWO

Analizując mieszkalnictwo konieczne jest wzięcie pod uwagę zarówno ogólnej sytuacji mieszkaniowej, jak też informacji dotyczących komunalnego zasobu mieszkaniowego. Dane GUS wskazują, że liczba budynków mieszkalnych i liczba mieszkań w Czarnkowie w ostatnich latach pozostają na stałym poziomie (liczba mieszkań w 2018 roku wyniosła 4 109, a w 2022 4 101). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania również się nie zmienia (67,7 m² w 2022 roku), nieznacznie rośnie przeciętna powierzchnia użytkowa na jedną osobę (z 26,1 m² w 2018 roku do 27,5 m² w 2022), a nieznacznie maleje przeciętna liczba osób na jedną mieszkanie i jedną izbę (na mieszkanie w 2018 roku przypadało 2,61 osoby, zaś w 2022 roku 2,46 osoby). Porównując dostęp do zasobów mieszkaniowych w Czarnkowie ze średnią krajową wskazać należy, że wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców w Czarnkowie nieznacznie wzrósł (z 382,8 w 2018 roku do 406,2 w 2022) i plasuje się na poziomie średniej krajowej (w 2022 roku 412,4), wskaźnik ten jest z kolei znacznie niższy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim (342,1). Można więc wnioskować, że nasycenie mieszkaniem jest w Mieście Czarnków większe niż w innych gminach powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Mieszkania w Czarnkowie są dobrze wyposażone w instalacje. Aż 98,0% mieszkań miało wodociąg i sputkiwany ustęp, a 97,3% łazienkę. W tym zakresie wskaźniki dla Miasta są nieco wyższe niż średnia dla Polski i dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Ciepło sieciowe w mieszkaniach w Mieście Czarnków zapewnia Geotermia Czarnków Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest

Miasto Czarnków. Spółka powstała w 1994 roku w związku z odkryciem pod Czarnkowem wód geotermalnych i planem budowy ciepłowni geotermalnej. Kluczową wadą takiej inwestycji jest bardzo wysoki koszt inwestycji powiązany ze zbyt małym zapotrzebowaniem ciepła dla miasta, szczególnie w okresie letnim na potrzeby ciepłej wody użytkowej. Czynniki te powodują niską opłacalność ekonomiczną całej inwestycji oraz bardzo wysoki koszt jednostkowy wyprodukowanego ciepła. W związku z tym Spółka prowadzi działania zmierzające do pozyskania jak największej liczby nowych odbiorców ciepła zwłaszcza w okresie letnim. Prowadzone są prace związane z rozbudową istniejącej sieci ciepłowniczej i zmniejszenia strat przesyłowych, poszukiwaniu i pozyskiwaniu środków na te inwestycje oraz partnerów do współpracy. Geotermia Czarnków dostarcza ciepło mieszkańcom miasta z tradycyjnej ciepłowni o mocy 8,78 MW. Obecnie prowadzone są prace w celu uzyskania w 2025 roku efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego tj.: takiego w którym 50% wytworzonej energii cieplnej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, a w przyszłości całkowite odejście od spalania węgla. Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku centralne ogrzewanie jest dostarczane w Mieście Czarnków do 978 budynków mieszkalnych i 3 863 mieszkań, co stanowi 87,6% ogólnej liczby budynków i 96,0% mieszkań. Istotny zasób gminy, umożliwiający wsparcie mieszkaniowe osób i rodzin o niskich dochodach i w trudnych sytuacjach życiowych, to komunalny zasób mieszkaniowy. Zasoby mieszkaniowe Czarnkowa tworzą lokale położone w budynkach stanowiących w całości własność Miasta oraz będące własnością Miasta w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz lokale będące w posiadaniu samodzielnym Miasta. Ogółem w 2022 roku Miasto posiadało 515 lokali komunalnych, w tym 35 przeznaczonych na najem socjalny. W 2022 roku złożono 41 wniosków na mieszkania komunalne. Na lokale socjalne oczekiwało 12 osób. Mieszkania komunalne wymagają bieżących remontów i rewitalizacji. Miasto systematycznie prowadzi remonty w budynkach i mieszkaniach komunalnych, realizuje również wiele remontów nieplanowanych, ze względu na bieżące potrzeby.

1.3.4 Połączenia komunikacyjne

Atrakcyjność transportowo-komunikacyjną miasta wyznacza sieć dostępnych dróg i połączeń oraz oferta komunikacji zbiorowej. Przez Miasto Czarnków przebiegają drogi wojewódzkie i powiatowe, Miasto ma również sieć dróg gminnych. Czarnków nie leży w bezpośredniej bliskości dróg krajowych i autostrad. Drogi wojewódzkie przebiegające przez Czarnków to: 178 Wątcz – Trzcianka – Czarnków – Droga 11 /Oborniki/, 181 Drezdenko – Wielen – Czarnków oraz 182 Międzychód – Sieraków – Wronki – Piotrowo – Czarnków – Ujście. W ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 w 2015 roku otwarto obwodnicę, dzięki której ruch w centrum Miasta został ograniczony. Dane dla Miasta Czarnków wskazują, że pod zarządem Miasta funkcjonuje 30,0 km dróg oraz 41,3 km chodników. Za utrzymanie czystości ulic i chodników odpowiada Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Czarnkowie. W centrum Czarnkowa ustanowiono strefę płatnego parkowania. Miejski

Zakład Komunalny Sp. z oo. w Czarnkowie obsługuje komunikację miejską. Komunikacja ta nastawiona jest na umożliwienie dzieciom i młodzieży dojazdu do szkół, stąd jej godziny dostosowane są do godzin rozpoczynania i kończenia lekcji, a komunikacja kursuje wyłącznie w dni nauki szkolnej. Mieszkańcy Czarnkowa mogą korzystać z komunikacji publicznej, która na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego jest obsługiwana przez Euromatpol Przewozy Autobusowe. Przez Czarnków kursują autobusy na trasie Poznań – Szamotuły – Czarnków – Trzcianka – Wątcz. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Pile zapewnia połączenia Czarnkowa m.in. z Piłą, Krzyżem Wielkopolskim i Połajewem. Z kolei Usługi Transportowe MK Kruger oferują kursy na trasie Trzcianka – Radolin – Czarnków.

I.3.5 Planowanie przestrzenne

Obszar miasta jest w 90% pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W chwili obecnej trwają prace nad uchwaleniem Planu Ogólnego dla Miasta Czarnkowa

I.4. Podsumowanie

NAJWAŻNIEJSZE POTENCJAŁY GMINY

Dostęp na terenie Miasta do instytucji gminnych i powiatowych, realizujących usługi publiczne i udzielających mieszkańcom wsparcia i pomocy w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego, m.in. w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, rynku pracy czy bezpieczeństwa;

Niewielki zakres ubóstwa i wykluczenia społecznego. Instytucje aktywne we wspieraniu osób ubogich i z trudnościami, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie;

Dobra baza sportowo-rekreacyjna umożliwiająca mieszkańcom samodzielną realizację aktywności sportowej i rekreacyjnej, a także udział w zajęciach oferowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji;

Walory przyrodnicze i turystyczne Miasta zwiększające jego atrakcyjność jako miejsca zamieszkania oraz kierunku turystycznego. Rozwój turystyki, szczególnie opartej o rzekę Noteć i wybudowaną Marineę Czarnków;

Walory kulturowe oparte na historii opartej na wielokulturowości i pamięci mieszkańców o swoich przodkach;

Szeroka oferta instytucji działających w sferze kultury oraz sportu, rekreacji i wypoczynku: kino, muzeum, amfiteatr;

Oferta w zakresie opieki i edukacji dzieci i młodzieży – od opieki żłobkowej po szkoły średnie. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach oraz bazy szkolnej umożliwiającej jednozmianną naukę, szeroka oferta zajęć dodatkowych w szkołach. Funkcjonowanie podmiotów niepublicznych, uzupełniających działania podmiotów prowadzonych przez Miasto Czarnków i powiat czarnkowsko-trzcianecki;

Intensywna współpraca Miasta Czarnków z organizacjami pozarządowymi, umożliwiającą przekazywanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym;

Przedsiębiorczość mieszkańców i stabilna sytuacja podmiotów gospodarczych. Aktywność gospodarcza działających na terenie Miasta kilku dużych zakładów przemysłowych, uzupełniana szeroko rozwiniętą drobną przedsiębiorczością;

Rozwinięta infrastruktura wysoki poziom zwodociągowania, rozwinięta sieć kanalizacyjna, drogowa i gazowa, ciepło systemowe;

Ład przestrzenny Gmina w całości objęta jest miejscowymi planami przestrzennymi.

NAJWAŻNIEJSZE WYZWANIA STOJĄCE PRZED GMINĄ

- 📌 **Ograniczenie procesu** zmniejszania liczby mieszkańców przez kontynuację działań zachęcających nowych mieszkańców do osiedlenia się na terenie Miasta;
- 📌 **Konieczność przygotowania** się na zwiększone zapotrzebowanie na usługi dla seniorów, m.in. w obszarze pomocy społecznej, w związku ze starzeniem się społeczności Miasta;
- 📌 **Przeciwdziałanie bezrobociu** zwłaszcza wśród kobiet a także wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy
- 📌 **Zapewnienie mieszkańcom** możliwości łączenia życia zawodowego i rodzinnego poprzez dostosowanie oferty usług opiekuńczo-wychowawczych do potrzeb pracujących rodziców, m.in. poprzez zwiększenie liczby miejsc w żłobkach,

dostosowanie godzin otwarcia przedszkoli i świetlic szkolnych do potrzeb mieszkańców;

- **Wsparcie pracujących mieszkańców Miasta**, szczególnie kobiet, posiadających małe dzieci w zapewnieniu możliwości korzystania z instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat trzech.
- **Zwiększenie roli organizacji społecznych** w życiu społecznym, świadczeniu usług z tego zakresu i zwiększenie aktywizacji społeczna mieszkańców;
- **Realizacja remontów** i inwestycje w budynkach użyteczności publicznej oraz w obszarze infrastruktury komunalnej, m.in. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budynków i mieszkań komunalnych;
- **Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury** dla realizacji działań społecznych, szczególnie w obszarze edukacji i oferty rekreacyjno-sportowej
- **Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych**, wynikające niewystarczającego poziomu stosowania odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy, wysokiej emisja pyłów z domowych kotłowni;
- **Zwiększenie bilansu budynków** podłączonych do sieci ciepłowniczej w celu uzyskania w 2025 roku efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego tj.: takiego w którym 50% wytworzonej energii cieplnej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, a w przyszłości całkowite odejście od spalania węgla;
- **Wsparcie działań** na rzecz poprawy komunikacji w mieście (sieć komunikacji miejskiej) oraz miasta Czarnków z Poznaniem i ośrodkami regionalnymi poprzez przywrócenie połączeń kolejowych czy rozwój komunikacji międzygminnej;
- **Zwiększenie terenów** zielonych i zielono-niebieskiej infrastruktury w mieście.

NAJWAŻNIEJSZE SZANSE

- **Wzrost dostępności** środków zewnętrznych (nowa perspektywa unijna, środki rządowe, wojewódzkie, itp.).
- **Wdrażanie działań** zaplanowanych w strategiach i programach dotyczących rozwoju Miasta, opracowanych na podstawie diagnozy sytuacji na terenie Czarnkowa i zidentyfikowanych potrzeb.

- ↳ **Rozwój aktywności lokalnej**, rozwój sektora pozarządowego oraz współpracy organizacji pozarządowych z Gminą przyczyniający się do rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb mieszkańców.
- ↳ **Współpraca w ramach** porozumień ponadlokalnych, możliwość realizacji projektów partnerskich o szerszej skali oddziaływania.
- ↳ **Zwiększenie nakładów** finansowych na działania związane z ochroną środowiska i odporność na zmiany klimatu przy wzroście świadomości ważności problemów środowiskowych dla rozwoju.
- ↳ **Nowe technologie informatyczne** (tworzące nowe możliwości np. kształcenia, świadczenia usług społecznych)
- ↳ **Wsparcie ze strony administracji** rządowej czy wojewódzkiej w zakresie rozwoju sieci transportowej.
- ↳ **Napływ nowych mieszkańców** wynikający z atrakcyjności miejscowości i regionu, mieszkańców poszukujących atrakcyjnego, spokojnego, ale dobrze wyposażonego w infrastrukturę społeczną miasta.

NAJWAŻNIEJSZE ZAGROŻENIA

- ↳ **Rosnące wydatki** Miasta związane m.in. ze wzrostami cen mediów oraz inwestycji i remontów, utrudniające realizację zadań własnych
- ↳ **Utrzymujące się niekorzystne** tendencje demograficzne oraz niewystarczające działania w skali kraju np. w zakresie polityki prorodzinnej.
- ↳ **Negatywny wpływ sytuacji** społeczno-gospodarczej sytuację materialną i kondycję psychiczną mieszkańców, skutkujący zwiększaniem zakresu występowania problemów społecznych (m.in. ubóstwa, uzależnień)
- ↳ **Zwiększanie się liczby** gospodarstw jednoosobowych, wymagających wsparcia pomocy społecznej, szczególnie gospodarstw osób starszych i z niepełnosprawnościami. Osłabianie więzi rodzinnych i sąsiedzkich skutkujące koniecznością przejmowania odpowiedzialności za wsparcie osób i rodzin przez pomoc społeczną
- ↳ **Nasilenie się negatywnych** zjawisk ekonomiczno-gospodarczych wynikających z sytuacji międzynarodowej, na rynku surowców i energii, wpływających na możliwości rozwoju, a także trendy na rynku pracy i warunki prowadzenia działalności gospodarczej.
- ↳ **Niestabilność systemu** i otoczenia prawnego.

CELE STRATEGICZNE

II. KIERUNKI ROZWOJU MIASTA CZARNKÓW

II.1. Plan rozwoju miasta

Poniższy plan działań instytucji gminnych oraz innych interesariuszy uwzględnia uwarunkowania społeczne, gospodarcze i przestrzenne miasta Czarnków. Centralny element tego planu stanowi docelowa wizja rozwoju gminy, a następnie wynikające z niej cele strategiczne, kierunki rozwoju. Układ taki jest zgodny z art. 10e ust. 3, ustawy o samorządzie gminnym, w którym wskazano jako elementy obligatoryjne cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz kierunki rozwoju podejmowane dla osiągnięcia celów strategicznych.

W procesie planowania i kolejno wdrażania lokalnej polityki przyjęto trzy zasady generalne, które są podstawą dla założeń wykonawczych:

Wyróżniono trzy cele strategiczne, a w ich obrębie siedem kierunków rozwoju. Tworzą one spójny i komplementarny system.

Wizja rozwoju jest opisem pożądanego stanu gminy w perspektywie długookresowej.

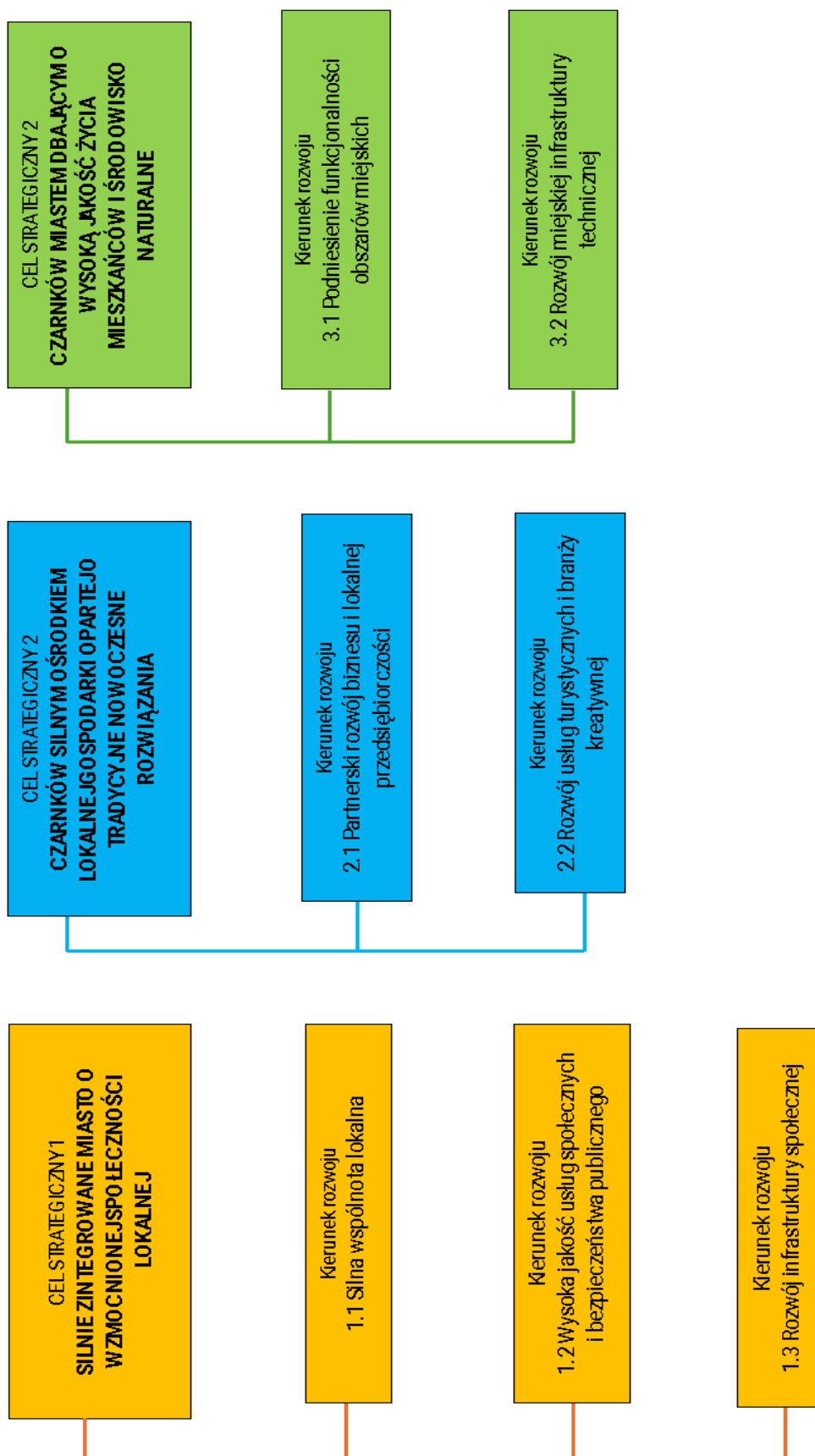
- **Cele strategiczne** mają charakter długofalowy, wskazują generalne kierunki postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy, odpowiadają one na ogólne pytanie „co chcemy osiągnąć?”.
- **Kierunki rozwoju** oznaczają koncentrację wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Odpowiadają na pytanie „co jest

do zrobienia?”. Służą realizacji założonego celu strategicznego, są podstawą wdrażania strategii.

Odpowiadają na potrzeby rozwojowe gminy i wskazują sposoby:

- rozwiązywania najważniejszych wyzwań rozwoju,
- zmniejszania barier rozwojowych,
- wzmacniania potencjałów lokalnych,
- wykorzystywania zasobów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu,
- łączenia działań z różnych dziedzin w zintegrowane projekty.

Rys. 1 Schemat rozwoju

WIZJA ROZWOJU

**CZARNKÓW TO CENTRUM GOSPODARCZE
I ADMINISTRACYJNE ZIEMI NADNOTECKIEJ.
TO MIEJSCE PRACY, NAUKI I WYPOCZYNKU,
W KTÓRYM MOŻNA BEZPIECZNIE I AKTYWNIIE ŻYĆ**

WYMIAR SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 1

SILNIE ZINTEGROWANE MIASTO O WZMOCNIONEJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Trwały rozwój wymaga zaangażowania władz, mieszkańców oraz aktywnych organizacji pozarządowych. Aby to osiągnąć należy wspierać rozwój organizacji pozarządowych będących ważnym ogniwem rozwoju społecznego w skali lokalnej, integrującym lokalną społeczność i sprzyjającym jej włączeniu. Realizując zasady subsydiarności i decentralizacji, aktywnym organizacjom pozarządowym warto powierzać kolejne zadania społeczne związane z funkcjonowaniem miasta. Wsparcie nieformalnych grup mieszkańców czy organizacji pozarządowych ma istotne znaczenie w kontekście działaniach skierowanych do osób niesamodzielnych czy potrzebujących wsparcia ze względu na stan zdrowia, ubóstwo czy uzależnienia. Również proces starzenia się społeczeństwa, gdzie konieczne będzie rozwijanie usług skierowanych do seniorów i grup senioralnych jest znaczącym polem współpracy lokalnej administracji i organizacji trzeciego sektora. W działania te wpisują się również przedsięwzięcia związane z funkcją wzmacniania tożsamości lokalnej w tym historycznej i patriotyzmu lokalnego.

Czas pandemii uświadomił, jak ważny zarówno z punktu widzenia mieszkańców jest dostęp do wysokiej jakości usług publicznych, a zwłaszcza takich, które można realizować *online* oraz wdrażając mechanizmy *smart city*, które podnoszą efektywność procesów zarządczych. Wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do rozwoju

systemu e-usług oraz doposażenia administracji samorządowej i jednostek gminnych w sprzęt IT oraz dostęp do Internetu dużych prędkości, tak aby następował postęp informatyzacji jednostek publicznych. Jednocześnie nie można zapominać o szczególnie wrażliwych obszarach, zwłaszcza w zakresie profilaktyki zdrowotnej czy szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego.

W wymiarze infrastrukturalnym istotne są działania służące tworzeniu i modernizacji obiektów pełniących funkcje społeczne np. oświatowe, sportowe - rekreacyjne. Realizacja tak zarysowanego celu zmierza do wzmocnienia nowoczesnego, aktywnego społeczeństwa funkcjonującego na fundamencie solidarności międzypokoleniowej, korzystającego z wysokiego standardu usług publicznych, kreowanych w ramach współzrzedzenia oraz zaawansowanych rozwiązań instytucjonalnych

Kierunek rozwoju	1.1 Silna wspólnota lokalna
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja procesów rewitalizacyjnych w gminie; ➤ Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych; ➤ Miasto obywatelskie – zaangażowani mieszkańcy i silna tożsamość lokalna; ➤ Działania na rzecz wzmocnienia tożsamości lokalnej.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa życia na obszarach objętych rewitalizacją; ● Podniesienie jakości polityk społecznych; ● Wzmocnienie działalności organizacji pozarządowych.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Powierzchnia obszarów poddanych procesom rewitalizacyjnym [ha]; ● Liczba zadań publicznych zleconych [szt.]; ● Liczba przedsięwzięć realizowanych w oparciu o wolontariat [szt.]; ● Liczba organizacji pozarządowych otrzymujących dotacje gminne [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 30 mln zł

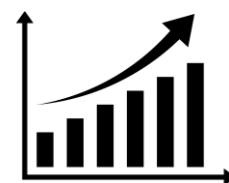
Kierunek rozwoju	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie procesów <i>smart city</i>;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego; ➤ Wspieranie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego; ➤ Tworzenie warunków na rzecz wysokiej jakości usług edukacyjnych; ➤ Wsparcie środowisk i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ➤ Działania na rzecz środowisk senioralnych.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Wzrost liczby wysokiej jakości elementów infrastruktury społecznej; ● Wzrost liczby e-usług i rozwiązań typu smart w katalogu usług publicznych; ● Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych; ● Podniesienie poziomu usług edukacyjnych realizowanych przez gminę.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba nowych uruchomionych narzędzi cyfrowych w katalogu usług publicznych [szt.]; ● Liczba elementów infrastruktury zwiększających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców [szt.]. ● Liczba projektów medycznych dla mieszkańców [szt.]; ● Liczba osób objętych wsparciem w ramach pomocy socjalnej [osoby]; ● Liczba wdrożonych projektów wsparcia seniorów [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 10 mln zł

Kierunek rozwoju	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój bazy turystycznej i sportowo-rekreacyjnej na terenie miasta; ➤ Modernizacja i nadanie nowych funkcji obiektom znajdujących się na terenie gminy; ➤ Rozwój i modernizacja infrastruktury oświatowej na terenie miasta; ➤ Rozwój infrastruktury kultury i tożsamości lokalnej.

Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby wysokiej jakości elementów infrastruktury społecznej; • Poprawa stanu technicznego obiektów • Zachowanie dziedzictwa kulturowo – historycznego dla przyszłych pokoleń; • Wzbogacenie oferty udostępnienia zasobów historyczno-kulturowych.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba obiektów, którym nadano nowe funkcje [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury społecznej [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej [szt.]; • Wydatki inwestycyjne kierowane na zachowanie dziedzictwa kulturowo--historycznego [rok do roku].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 30 mln zł

WYMIAR GOSPODARCZY

CEL STRATEGICZNY 2

CZARNKÓW SILNYM OŚRODKIEM LOKALNEJ GOSPODARKI OPARTEJ O TRADYCYJNĄ I NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA

Czarnków ma szansę na zwiększenie potencjału gospodarczego oraz rozwój przedsiębiorczości mieszkańców wykorzystując endogeniczny potencjał i czynniki tradycji gospodarczej miasta. Można to osiągnąć dzięki zaangażowaniu potencjału gminy w rozwój infrastruktury, zwiększanie dostępności komunikacyjnej ale także działania uwzględniające współpracę międzysektorową oraz aktywną promocję.

Realizowane w tym obszarze projekty dotyczyć będą wzmocnienia systemu wsparcia procesów obsługi inwestorów oraz zaangażowania i otwartości na społeczną

odpowiedzialność organizacji. Ten ostatni czynnik pozwoli skutecznie włączyć istniejących i przyszłych przedsiębiorców w życie gminy i jej mieszkańców dzięki czemu szanse na zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy są większe. Podejmowane działania ukierunkowane będą również na stworzenie systemu wsparcia przedsiębiorców poprzez system ulg i zwolnień podatkowych czy stworzenie nowych przestrzeni dla rozwoju gospodarczego (inkubator, przestrzeń typu *flex*).

Potencjał endogeniczny Czarnkowa to m.in. zasoby przyrodnicze (rzeka Noteć, ukształtowanie terenu), elementy dziedzictwa kulturowego (obiekty historyczne, przemysłowe), stanowiące naturalny potencjał kształtujący atrakcyjność gminy dla osób odwiedzających. Wskazany potencjał należy rozwijać podejmując działania służące turystyce jako jednej z gałęzi lokalnej gospodarki. Za dodatkową alternatywę, wartą uwzględnienia w procesach rozwojowych, należy uznać branżę kreatywną, która w dużym stopniu opiera się na przedsiębiorczości indywidualnej oraz nie oddziałuje negatywnie na środowisko naturalne. W tym względzie istotnym będzie także pozyskiwanie projektów wyzwalających i/lub przyciągających potencjał kreatywny.

Działania na rzecz rozwoju gospodarczego należy wzmocnić ukierunkowaną promocją gospodarczą oraz współpracą ponadlokalną i międzysektorową, aby zwiększyć rozpoznawalność i atrakcyjność gminy

Kierunek rozwoju	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie sprawnej obsługi inwestora; ➤ Wzmocnienie więzi pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, a mieszkańcami i otoczeniem biznesu.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie rozpoznawalności miasta Czarnków jako miejsca przyjaznego inwestorom; ● Zwiększenie poziomu współpracy i kooperacji pomiędzy gminą a przedsiębiorcami.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba inicjatyw / wydarzeń zorganizowanych wspólnie z przedsiębiorcami [szt.]; ● Powierzchnia nowych miejsc prowadzenia działalności gospodarczej [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 2 mln zł

Kierunek rozwoju	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie przedsiębiorców w obszarze turystyki i rekreacji;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzmocnienie współpracy ponadlokalnej i międzysektorowej ukierunkowanej na kształtowanie zintegrowanej oferty turystycznej i promocję obszaru; ➤ Wsparcie dla przedsiębiorców z branży kreatywnej; ➤ Wzmocnienie działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie rozpoznawalności i atrakcyjności turystycznej gminy; ● Zwiększenie firm z branży kreatywnej i turystycznej w bilansie przedsiębiorstw działających na terenie gminy.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba nowych narzędzi promocji gminy [szt.]; ● Liczba projektów służących zwiększeniu atrakcyjności turystycznej [szt.]; ● Liczba firm z branży kreatywnej [rok do roku].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 2 mln zł

WYMIAR PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKOWO - KLIMATYCZNY

CEL STRATEGICZNY 3

CZARNKÓW MIASTEM DBAJĄCYM O WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE

Jakość życia, u swych podstaw, wiąże się z dobrze działającą infrastrukturą techniczną, na bazie której dostarczane są mieszkańcom dobra publiczne o wymiarze fundamentalnym, takie jak czyste środowisko, energia, bezpieczeństwo. Zaspokojenie tego rodzaju potrzeb, będących w obszarze oddziaływania gminy, wiązać się będzie w Czarnkowie z rozwojem miejskiej infrastruktury technicznej, podniesieniem funkcjonalności obszarów miejskich.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej do głównych wyzwań zaliczyć należy wzmocnienie systemu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej poprzez

modernizację oraz nowe inwestycje we wskazanych obszarach. Niezbędna będzie także realizacja projektów przyczyniających się do podniesienia efektywności energetycznej obiektów (komunalnych i publicznych) będących w posiadaniu miasta oraz poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawnie działająca infrastruktura techniczna (np. kanalizacyjna, ciepłownicza) oddziałuje pozytywnie na zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców, przyczyniając się zarazem do zmniejszenia negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko naturalne i poprawy jakości klimatu i stanu środowiska w mieście.

Na jakość życia mieszkańców bezpośredni wpływ ma także poziom funkcjonalności obszarów miejskich, postrzegany przez pryzmat stanu dróg oraz towarzyszącej im infrastruktury (w tym bezpieczeństwa na drogach i w ich okolicy), ilości i jakości przestrzeni wspólnych czy zielonych. Zapewnienie funkcjonalności obszarów miejskich w Czarnkowie wymaga działań związanych z modernizacją systemu drogowego oraz infrastruktury znajdującej się w otoczeniu dróg (chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie uliczne). Istotny pozytywny wpływ na poprawę jakości życia będą mieć projekty zmierzające do włączenia w tkankę miasta błękitno-zielonej infrastruktury oraz uporządkowanie (rozwój) przestrzeni publicznych – istotny walor należy w tym zakresie przypisać popularnym rozwiązaniom z kategorii *woonerfy* (ulice na których realizowane są funkcje mieszkaniowa, komunikacyjna, społeczna, rekreacyjna, z zapewnieniem bezpieczeństwa i wysokim poziomem atrakcyjności). W tym kontekście istotne jest zapewnienie mieszkańcom miejsc, które oferują możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego, rekreacji i kontaktu z naturą takich jak kompleksy zieleni czy stref „głębokiego oddechu” m.in. place z instalacjami tężni solankowych. Ważne jest, aby tak tworzone przestrzenie posiadały również funkcje integracyjne i służące budowaniu międzypokoleniowych więzi lokalnych. Przyjazne otoczenie, oznacza również podnoszenie technicznej jakości obiektów i infrastruktury oraz likwidację barier utrudniających mobilność osobom starszym i potrzebującym szczególnego wsparcia. Jakość życia mieszkańców Czarnkowa zostanie istotnie poprawiona dzięki dążeniom do zapewnienia funkcjonalnego (odpowiadającego ilościowym i jakościowym potrzebom) transportu zbiorowego, co ma szczególne znaczenie w kontekście postępujących wskaźników demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Istotny jest także rozwój alternatywnych form transportu, w tym kolejowego czy rowerowego. Potrzeby mieszkańców – obecnych i przyszłych – związane z jakością życia obejmują także dostęp do mieszkań.

Kierunek rozwoju	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozwój systemu drogowego; ➤ Rozwój infrastruktury oktodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne);

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie funkcjonalnego publicznego systemu transportu zbiorowego w tym kolejowego i rowerowego; ➤ Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w mieści; ➤ Rozwój i modernizacja przestrzeni publicznych (parki, skwery, woonerfy, zieleńce, trasy edukacyjne i ekologiczne); ➤ Wsparcie rozwoju mieszkalnictwa, zwłaszcza wielorodzinnego.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Wysoki poziom bezpieczeństwa związanego z ruchem drogowym; ● Wysokie poczucie bezpieczeństwa związane z funkcjonowaniem mieszkańców w miejscach użytkowanych publicznie; ● Zmniejszenie poziomu wykluczenia transportowego mieszkańców; ● Przyjazne, wolne od ograniczeń, przestrzenie publiczne; ● Zwiększona dostępność mieszkań.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość zmodernizowanych dróg gminnych [metr]; ● Długość/obszar zmodernizowanych ciągów pieszych [metr/m²]; ● Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [metr]; ● Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego [szt.]; ● Liczba obsłużonych pasażerów transportu zbiorowego [szt.]; ● Obszar terenów na których zrealizowano błękitno-zielone inwestycje [m²]; ● Obszar zmodernizowanych terenów – przestrzeni publicznych [m²]; ● Liczba mieszkań oddanych do użytku [szt.].
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców
Szacowane koszty	~ 40 mln zł

Kierunek rozwoju	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozwój sieci wodociągowej wraz z obiektami infrastruktury wodociągowej; ➤ Modernizacja i rozwój sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczania; ➤ Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podniesienie efektywności energetycznej i modernizacja budynków komunalnych i publicznych; ➤ Poprawa systemu gospodarowania odpadami.
Rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> ● Nowoczesna sieć wodociągowa, kanalizacyjna oraz ciepłownicza; ● Zwiększenie dostępności mieszkańców miasta do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej; ● Wysoki poziom efektywności energetycznej obiektów komunalnych; ● Efektywny, przyjazny dla środowiska, system gospodarowania odpadami.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci wodociągowej [metr]; ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci kanalizacyjnej [metr]; ● Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci ciepłowniczej [metr]; ● Liczba zmodernizowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.]; ● Liczba nowych podłączeń do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.]; ● Liczba obiektów objętych inwestycjami poprawiającymi efektywność energetyczną [szt.]; ● Masa zebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu [t] – wzrost rok do roku.
Realizatorzy	Gmina Miasto Czarnków, partnerstwa samorządowe z udziałem, spółki gminne, jednostki gminne, organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców.
Szacowane koszty	~ 50 mln zł

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNEJ

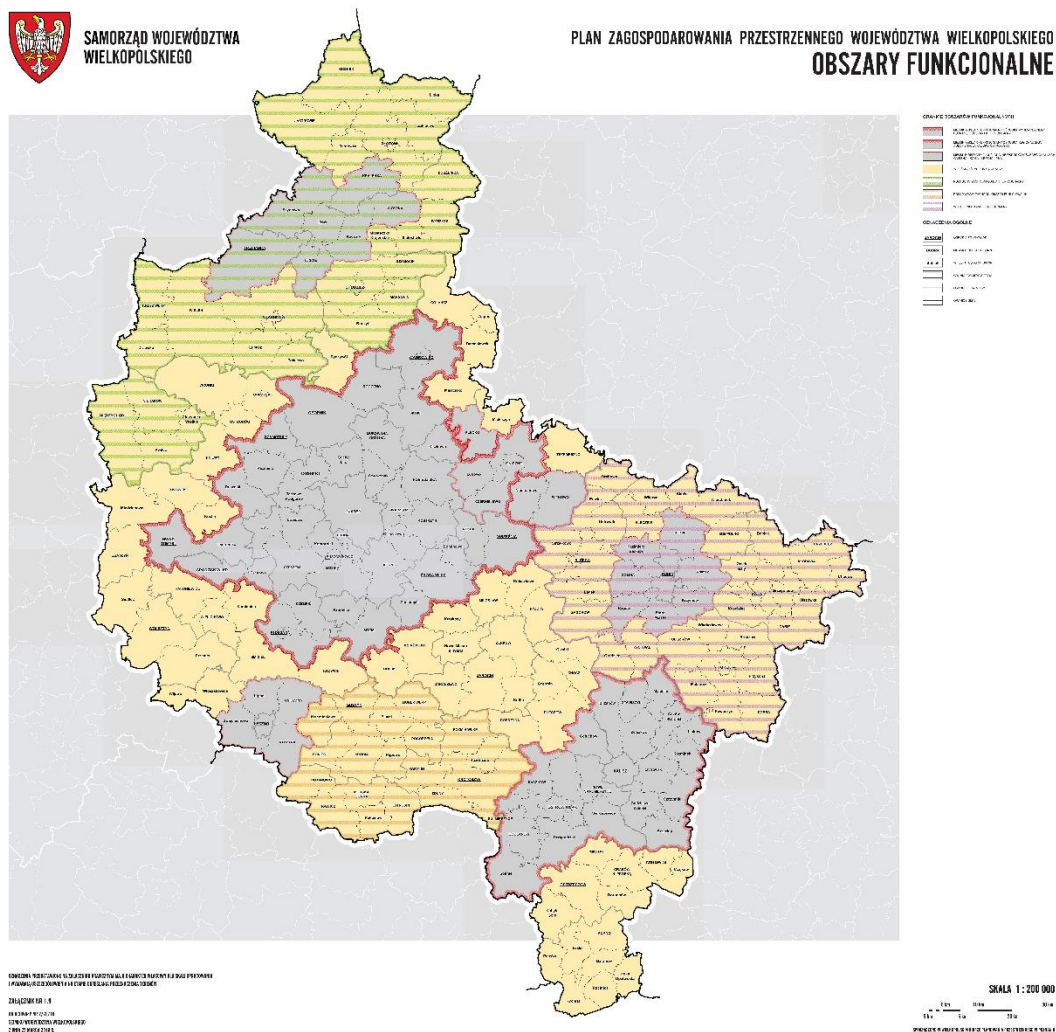

II.2. Obszar strategicznej interwencji¹ w ujęciu lokalnym

W mieście Czarnków nie wyznacza się obszaru strategicznej interwencji w ujęciu lokalnym.

II.3. Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym

Miasto Czarnków w ujęciu regionalnym określonym w dokumentach planistycznych województwa wielkopolskiego został zaliczony do Północno-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego i Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Rys 2. Obszary funkcjonalne w województwie wielkopolskim wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Miasto Czarnków **nie znajduje** się na imiennej liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

¹ Obszar strategicznej interwencji – określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne (definicja zawarta w art. 5 pkt. 6b) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju).

II.4. Polityka przestrzenna Miasta Czarnków.

Kierunki polityki przestrzennej określone w strategii rozwoju gminy - w „modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej” oraz „ustaleniach i rekomendacjach”, stanowią wytyczne do wszelkich dokumentów mających wpływ na realizację polityki przestrzennej w mieście, w tym strategii sektorowych, polityk publicznych i aktów planowania przestrzennego.

Niezależnie od kierunków polityki przestrzennej określonej w strategii, dopuszcza się uwzględnienie w aktach planowania przestrzennego ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni.

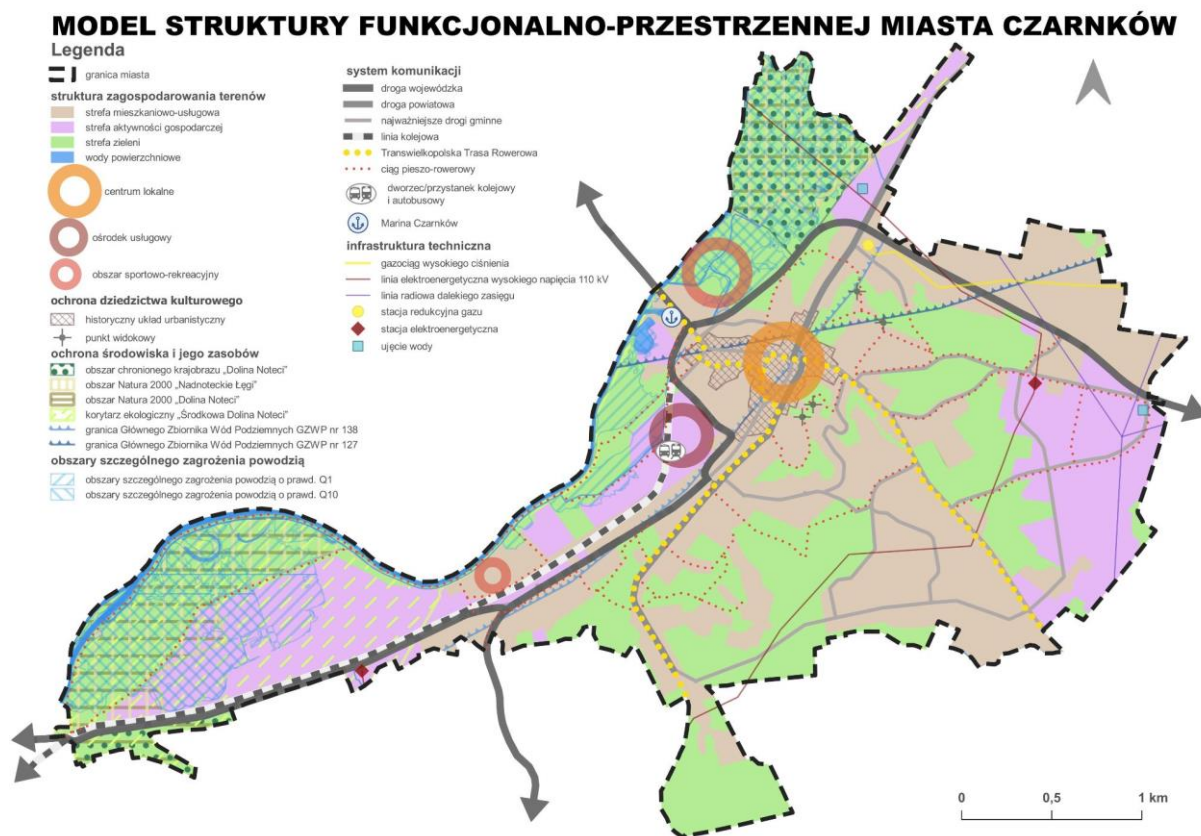
Wytyczne „modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej” obrazują docelowy układ struktury funkcjonalno-przestrzennej, realizujący założone cele strategiczne. Model wskazuje ramy i kierunek rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej.

„Ustalenia i rekomendacje” w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej stanowią zbiór zapisów wskazujących kierunkowe działania mające doprowadzić do realizacji założonych celów strategicznych w wymiarze przestrzennym. Treści zawarte w „ustaleniach i rekomendacjach” mają następujące brzmienie i znaczenie:

- **nakazy**, gdy użyto następujących sformułowań: *należy [coś uczynić], ustala się, wyznacza się, obowiązuje, ma być, musi być, powinien, ma stanowić,*
- **zakazy**, gdy użyto następujących sformułowań: *nie należy, nie dopuszcza się,*
- **dopuszczenia**, oznaczające zezwolenie na wszystkie stany, lub czynności, lub kierunki, w ramach przedmiotu, którego dotyczy zapis, gdy użyto następujących sformułowań: *dopuszcza się, można [coś uczynić],*
- **dyspozycje**, oznaczające obowiązek dążenia do osiągnięcia określonego celu, gdy użyto następujących sformułowań: *należy dążyć, dąży się,*
- **postulaty**, będące sugestiami, gdy użyto następujących sformułowań: *zaleca się, wskazuje się.*

II.4.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ MIASTA CZARNKÓW

„Model struktury funkcjonalno-przestrzennej” przedstawia realizację kierunków polityki przestrzennej miasta, pokazując docelowy układ tej struktury na obszarze miasta Czarnków, w perspektywie czasowej przyjętej dla strategii. Jest wyrazem przestrzennej realizacji założonych w Strategii celów.

Rys. 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków

Źródło: opracowanie własne

Zawartość modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków realizuje ustawy wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, w którym zdefiniowano zakres modelu:

1. Elementy dotyczące „struktury sieci osadniczej”, w której miasto Czarnków pełni rolę ośrodka lokalnego² (miasto powiatowe) realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. a ustawy.
2. Elementy graficzne dotyczące „ochrony środowiska i jego zasobów” oraz „obszarów szczególnego zagrożenia powodzią” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. b ustawy.
3. Elementy graficzne dotyczące „systemu komunikacji” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. c ustawy.
4. Elementy graficzne dotyczące „infrastruktury technicznej” realizują wymóg art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. d ustawy w zakresie infrastruktury technicznej.

² Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjętego uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Przestrzeń Osadnicza)

5. Główne elementy infrastruktury społecznej planowane są do lokalizacji we wskazanym w modelu „centrum lokalnym”³, art. 10e ust. 3 pkt 4 lit. d ustawy w zakresie infrastruktury społecznej.

W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków teren miasta został podzielony na trzy typy obszarów wyznaczonych, jako strefy funkcji dominujących. Dla każdego typu dopuszczone zostały funkcje dominujące oraz elementy zagospodarowania je uzupełniające. Zarządzanie przestrzenią w poszczególnych strefach powinno być zdeterminowane uwarunkowaniami związanymi z funkcjami dominującymi, co oznacza, że decyzje planistyczne powinny kształtować odpowiednie relacje funkcjonalne oraz przestrzenne i nie powinny z nimi kolidować. W rozdziale „ustalenia i rekomendacje” ustalone zostały zasady kształtowania zagospodarowania oraz zabudowy w ramach poszczególnych stref. Poza strefami funkcji dominujących, na model struktury miasta składa się scalająca je sieć infrastruktury transportowej, obejmująca główne drogi, kolej oraz sieć ciągów pieszych i rowerowych. Ich przebieg, wyznaczony w modelu, rzutuje na sposób zagospodarowania terenu, tym samym na realizację zabudowy w strefach funkcji dominujących. Model wyznacza także szczególnie istotny dla Czarnkowa i jego otoczenia obszar centrum miasta, a także obszar usługowy i obszary sportowo-rekreacyjne oraz obszary objęte różnymi formami ochrony, w tym historyczny układ urbanistyczny. Model wyznacza także najważniejsze elementy infrastruktury technicznej.

II.4.2 USTALENIA I REKOMENDACJE.

Zawartość rozdziału realizuje ustawowy wymóg art. 10e ust. 3 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, w którym określono zakres merytoryczny ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Graficzne zobrazowanie treści ustaleń i rekomendacji stanowi model struktury funkcjonalno – przestrzennej.

II.4.2.1 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

1. Należy kształtować przestrzeń według określonych w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków stref funkcji dominujących. Wyróżnia się następujące strefy:

- 1) strefa mieszkaniowo-usługowa – obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej, w tym usług publicznych, z elementami uzupełniającymi, w tym zielenią, błękitno-zieloną infrastrukturą, infrastrukturą techniczną, w tym komunikacyjną, ogrody działkowe. W strefie wskazany jest rozwój sieci ścieżek rowerowych oraz ciągów

³ Szczegółowe ustalenia dotyczące lokalizowania obiektów infrastruktury społecznej w “centrum lokalnym” opisano w rozdziale „ustalenia i rekomendacje”

pieszych oraz wprowadzanie przestrzeni wspólnych. W strefie dopuszcza się rozwój usług związanych ze sportem i rekreacją oraz turystyką;

- 2) strefa aktywności gospodarczej – obszary usług, magazynowo-logistyczne, przemysłu i produkcji, z elementami uzupełniającymi, w tym zielenią, błękitno-zieloną infrastrukturą, infrastrukturą techniczną, w tym komunikacyjną. W strefie wskazany jest rozwój sieci ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszych;
- 3) strefa zieleni - obszary zieleni leśnej i parkowej, tereny rolnicze, ogrody działkowe, cmentarze, obszary chronione, rzeka Noteć, z elementami uzupełniającymi w postaci infrastruktury technicznej, w tym hydrotechnicznej i komunikacyjnej. W strefie wskazany jest rozwój sieci ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, w obszarach nadrzecznych dopuszcza się rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu żeglugi śródlądowej. W strefie dopuszcza się rozwój usług związanych ze sportem i rekreacją oraz turystyką.

W każdej ze stref funkcji dominujących wskazany jest rozwój sieci ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszych. W każdej ze stref funkcji dominujących dopuszcza się rozwój usług, których profil dostosowany jest do specyfiki poszczególnych stref, w szczególności usług związanych ze sportem i rekreacją oraz turystyką.

2. Należy dążyć do podnoszenia znaczenia miasta Czarnków (będącego miastem powiatowym, pełniącym rolę ośrodka lokalnego dla okolicznych jednostek osadniczych) poprzez utrzymanie i lokalizowanie nowych funkcji, takich jak:
 - 1) administracja,
 - 2) edukacja (w tym ponadpodstawowej i szkolnictwa wyższego),
 - 3) ochrona zdrowia,
 - 4) sport i rekreacja, turystyka,
 - 5) aktywność gospodarcza,
 - 6) bezpieczeństwo,
 - 7) przestrzenie publiczne, w tym inwestycje celu publicznego, o znaczeniu dla subregionu,
 - 8) obsługa komunikacyjna.

Należy dążyć do wzmacniania powiązań i spójności funkcjonalnej i przestrzennej miasta Czarnków z miejscowościami sąsiadującymi.

SCHEMAT POWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH MIASTA CZARNKÓW I OTOCZENIA

Rys. 4 Schemat powiązań funkcjonalno-przestrzennych miasta Czarnków i otoczenia

Źródło: opracowanie własne

- Należy dążyć do zachowania wartościowych elementów struktury przestrzennej zdefiniowanej przez istniejące uwarunkowania przyrodnicze, w szczególności oparte na Dolinie Noteci.
- Należy dążyć do zachowania zwartości zabudowy miasta, poprzez przeciwdziałanie tzw. „rozlewaniu się” zabudowy. W pierwszej kolejności należy wprowadzać uzupełnienia istniejącej zabudowy, tworząc zwarte zurbanizowane obszary. Taka praktyka ograniczy potrzebę ponoszenia wydatków związanych z koniecznością realizacji infrastruktury społecznej i technicznej, w tym komunikacyjnej oraz terenów zieleni dla zabudowy mieszkaniowej oddalonej od istniejącej infrastruktury.
- Nową zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i usługową należy realizować w pierwszej kolejności jako dogęszczanie istniejącej zabudowy, a następnie przez wprowadzanie jej na obszarach wyposażonych w infrastrukturę społeczną i techniczną, w tym komunikacyjną oraz tereny zieleni.
- W ramach strefy mieszkaniowo-usługowej należy dążyć do kształtowania atrakcyjnych i wysokiej jakości przestrzeni wspólnych dla mieszkańców, sprzyjających zaspokajaniu potrzeb społecznych, w tym nawiązywanie relacji i więzi społecznych, które wpływają na poprawę jakości życia, dobrostanu psychicznego i fizycznego mieszkańców.
- Dąży się do kształtowania atrakcyjnych i wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni i rekreacyjno-wypoczynkowych, zaspokajających potrzeby

- mieszkańców oraz atrakcyjnych turystycznie, z szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznych centrum miasta.
8. W celu zapewnienia dostępu mieszkańców do zieleni, na osiedlach mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych w strefach mieszkaniowo-usługowych należy dążyć do utrzymania istniejących oraz kształtowania nowych obszarów zieleni oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Dodatkowo taką formę zagospodarowania zaleca się wprowadzać w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.
 9. W strefach mieszkaniowo-usługowych należy dążyć do rozwoju usług przede wszystkim zwiększających atrakcyjność osiedleńczą, przede wszystkim usług komercyjnych i społecznych zaspokajających potrzeby mieszkańców. Natomiast w Centrum miasta należy dążyć do uzupełnienia o usługi podnoszące atrakcyjność turystyczną, w tym usługi kultury i gastronomii.
 10. W strefach mieszkaniowo-usługowych oraz w ich sąsiedztwie, szczególnie na styku ze strefą aktywności gospodarczej, należy dążyć do lokalizowania usług nieuciążliwych dla mieszkańców.
 11. Zaleca się, by usługi lokalizowane w strefach mieszkaniowo-usługowych, z wyłączeniem obszaru centrum miasta, stanowiły w pierwszej kolejności obsługę dla funkcji mieszkaniowej.
 12. Usługi o charakterze ponadlokalnym i wyspecjalizowane, zaleca się lokalizować w obszarze centrum.
 13. W strefie aktywności gospodarczej, w miejscu wskazanym na Modelu, należy dążyć do stworzenia ośrodka usługowego z węzłem intermodalnym z dworcem/przystankiem kolejowym i autobusowym. Dopuszcza się utworzenie dworca/przystanku kolejowego i autobusowego w innym dogodnym miejscu tej strefy lub strefy mieszkaniowo-usługowej.
 14. Zaleca się lokalizowanie usług wzdłuż ulic oraz ciągów komunikacyjnych. W obszarze centrum miasta, wzdłuż ciągów komunikacyjnych, należy dążyć do lokalizowania usług w parterach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.
 15. Należy, w miarę możliwości, łączyć tereny usług turystyki (w tym hotele), rekreacji i sportu z usługami kultury i gastronomii, w celu uzyskania synergii tych działalności.
 16. Zaleca się wsparcie potencjału turystycznego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem Wielkiej Pętli Wielkopolskiej, Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej, modernizacji infrastruktury turystycznej szlaku wodnego Doliny Noteci, w tym mariny, portu rzecznoego.
 17. Nową zabudowę należy kształtować uwzględniając potrzeby adaptacji miasta do zmiany klimatu, poprzez m.in. stosowanie rozwiązań zapewniających retencję wody, zwiększenie zieleni oraz odnawialnych źródeł energii.
 18. Zabudowywanie nowych obszarów aktywności gospodarczej, w tym usług, powinno być realizowane w pierwszej kolejności w obszarach wyposażonych w infrastrukturę techniczną lub w miejscach zapewniających dostęp do infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej, w miejscach, które nie wywołają potencjalnych konfliktów przestrzennych.

19. Należy zapewnić dobry dostęp do infrastruktury technicznej, w tym do infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności w centrum miasta, na terenach mieszkaniowych oraz w rejonie miejsc pracy.
20. Należy dążyć do adaptacji istniejących nieużytkowanych budynków na inne funkcje, które uzupełnią strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi.
21. Tereny zieleni należy wzbogacać ciągami pieszymi i pieszo-rowerowymi, w tym na obszarach atrakcyjnych turystycznie szlakami turystycznymi. Ciągi komunikacyjne na terenach zieleni powinny służyć zarówno przemieszczeniu się po tych terenach, jak i łączyć ze sobą sąsiednie strefy mieszkalno-usługowe oraz aktywności gospodarczej.
22. Należy dążyć do stworzenia ośrodków sportowo-rekreacyjnych w obszarach wskazanych na Modelu, przy czym w strefie zieleni dopuszcza się jedynie terenowe obiekty sportowo-rekreacyjne, o ile ustalenia obowiązujących aktów planowania przestrzennego nie stanowią inaczej.

II.4.2.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Wyznacza się inwestycje celu publicznego na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego - rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej, w tym podniesienie parametrów Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do drogi wodnej II klasy oraz modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci Dolnej skanalizowanej od km 38,9 do km 176,2.

II.4.2.3 Ustalenia i rekomendacje w zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego

Nie ustala się obszarów lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego.

II.4.2.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

1. Obowiązuje ochrona dziedzictwa krajobrazu kulturowego miasta Czarnków, w szczególności układu urbanistycznego historycznego centrum oraz zabudowy historycznej znajdującej się w rejestrze i ewidencji zabytków.
2. Należy dążyć do dostosowania nowej zabudowy na terenie zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków do historycznego układu urbanistycznego oraz skali, bryły, podziałów architektonicznych i proporcji do historycznej zabudowy.
3. Należy dążyć do uwzględnienia w projektowaniu urbanistycznym historycznej tkanki urbanistycznej, zespołów i obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych.
4. Należy chronić obiekty miasta Czarnków wpisane do rejestru zabytków:
 - układ i rozplanowanie miasta, nr rej.: A-719 z 13.12.1990,
 - kościół pw. św. Marii Magdaleny, ul. Kościelna – Kościuszki, 1580-86, XVII, poł. XVIII, nr rej.: 824/Wlkp/A z 4.03.1931 (wypis z księgi rejestru) i z 24.11.2010,
 - cmentarz przykościelny, ul. Kościelna 1, nr rej.: jw.,

- cmentarz żydowski, ul. Poznańska, XIX, nr rej.: A-754 z 7.06.1994,
- Ratusz, pl. Wolności, poł. XIX, nr rej.: A-1461 z 3.04.1963,
- dom, ul. Łąkowa 7, XIX, nr rej.: A-1494 z 3.12.1973,
- dworek, ul. Rybaki 28, 2 poł. XVIII, nr rej.: A-429 z 29.11.1968,
- dom, Plac Wolności 9, 1 poł. XIX, nr rej.: A-1542 z 3.07.1974,
- dom, Plac Wolności 14, 1908, nr rej.: A-1549 z 18.07.1974.
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej I Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Wroniecka 32, 1888, nr rej.: 1082/Wlkp/A z 31.10.2019 r.,
- stopień wodny „Pianówka nr 16” na rz. Noteć, urządzenia hydrotechniczne (śluza, jaz, przepławka), budynek straży granicznej, 1913, nr rej.: 532/Wlkp/A z 08.08.2007 r.

W ramach ochrony dziedzictwa krajobrazu kulturowego należy dążyć do:

- 1) zachowania i utrzymania terenów otwartej przestrzeni krajobrazu rolniczego, zwłaszcza łąk nadnoteckich,
- 2) zachowania harmonijnego krajobrazu z perspektywy ciągów komunikacyjnych oraz punktów widokowych miasta, w tym na Górze Krzyżowej oraz Górze Żydowskiej przy ul. Gdańskiej, (wskazanych na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej),
- 3) zachowania istniejących zadrzewień parkowych oraz ich uzupełnianie,
- 4) zachowania przebiegu dróg krajobrazowych wraz z ich obsadzeniami.

II.4.2.5 Ustalenia i rekomendacje w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów:

1. Należy kształtować spójny ekosystem, zapewnić ciągłość systemu zieleni z uwzględnieniem przebiegu korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych.
2. Należy wprowadzać nowe elementy zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury.
3. Należy chronić i rozwijać różne prawne formy ochrony obszarów przyrody o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, pomniki przyrody, obszar Natura 2000 „Nadnoteckie Łęgi”, obszar Natura 2000 „Dolina Noteci”, korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”.
4. Należy uwzględniać obszary chronione oraz sąsiedztwo Puszczy Noteckiej w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta.
5. Należy uwzględniać obszary szczególnego zagrożenia powodzią w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta, w sposób niestanowiący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz zarządzania ryzykiem powodziowym. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią. Lokalizacja zabudowy nie może utrudniać ochrony przeciwpowodziowej oraz generować strat dotkliwych społecznie, gospodarczo i przestrzennie.
6. Należy wyłączać z zabudowy dno terenów Doliny Noteci, z dopuszczeniem realizacji urządzeń hydrotechnicznych i elektrowni wodnych. Na obszarach tych należy wprowadzać łąkowe zadrzewienia i zieleń. Występujące mokradła i podmokłości

- powinny być wyłączone z zabudowy ze względu na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ciągu ekologicznego.
7. Należy uwzględnić Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde” oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie” w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta.
 8. Należy dążyć do ograniczania lokalizacji zabudowy, inwestycji oraz budowy urządzeń i sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, za wyjątkiem urządzeń hydrotechnicznych i elektrowni wodnych. W otoczeniu tych obszarów należy wzbogacać zasoby zieleni (zadrzewienia) w celu powstrzymania szybkiego spływu wód opadowych.
 9. W ramach działań związanych z przeciwdziałaniem suszy, należy zwiększać retencję wód na terenach zurbanizowanych, rolnych i leśnych przez stosowanie rozwiązań prorotencyjnych jako jednego z działań adaptujących do zmian klimatycznych, w szczególności łagodzących skutki suszy. Należy ustanowić retencję jako priorytet projektowania systemów gospodarowania wodami opadowymi. Należy stosować rozwiązania, takie jak:
 - 1) budowa systemów gromadzenia i dystrybucji wody, w tym budowle hydrotechniczne,
 - 2) prowadzenie prac przeciwerozwojowych,
 - 3) zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnych, a w przypadku realizacji niezbędnych powierzchni utwardzonych stosowanie rozwiązań wodoprzepuszczalnych zamiast powierzchni szczelnych,
 - 4) ochrona, odtwarzanie i tworzenie oczek wodnych i mokradł,
 - 5) retencjonowanie wody w istniejących i nowych zbiornikach, rowach, zagłębieniach i oczkach wodnych,
 - 6) tworzenie stref buforowych wzdłuż rzek i cieków,
 - 7) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód,
 - 8) zalesianie, zadrzewianie terenów oraz ciągów komunikacyjnych,
 - 9) zakładanie zielonych dachów i zielonych, żyjących ścian na budynkach/wiatach,
 - 10) zakładanie ogrodów deszczowych zasilanych deszczówką na terenach zurbanizowanych, szczególnie na terenach o znacznym zasklepieniu gleby.
 10. Należy kształtować nowe obszary zieleni ogólnodostępnej z zachowaniem ciągłości systemu zieleni w mieście, w tym przestrzeni naturalnych i zieleni na utwardzonych powierzchniach, w możliwych miejscach.
 11. Należy dążyć do utrzymania i rozwoju ogrodów działkowych.
 12. Należy dążyć do zwiększania bioróżnorodności terenów zieleni.
 13. Należy dążyć do kształtowania ciągów pieszych i pieszo-rowerowych w ramach terenów zieleni oraz wzdłuż rzeki Noteci.
 14. Należy rozwijać działania mitygacyjne oraz adaptacyjne do zmian klimatu, ze wskazaniem na ich wzajemne powiązanie i stosowanie rozwiązań służących

jednocześnie łagodzeniu skutków zmian klimatu oraz zmniejszeniu ryzyka klimatycznego, w szczególności rozwiązań opartych na naturze.

15. Należy włączać tereny rolne i leśne w korytarze ekologiczne, w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, łączyć je zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi.
16. Rozwój gospodarczy należy opierać o naturalne zasoby, walory przyrodnicze i środowiskowe, z zachowaniem bioróżnorodności naturalnych ekosystemów, z poszanowaniem jego zasobów.

II.4.2.6 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

1. Poza strefą mieszkaniowo-usługową i strefą aktywności gospodarczej należy zachować obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym kompleksy gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych lub zalesiać te tereny.
2. Należy przekształcać tereny rolnicze o niskiej klasie bonitacyjnej, słabej wartości produkcyjnej na tereny zieleni lub na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy działalności produkcyjnej.
3. Należy dążyć do zachowania zwartych kompleksów łąk, pastwisk i terenów bagiennych, terenów lasów oraz nieużytków, przede wszystkim występujących w sąsiedztwie rzeki Noteci.
4. Należy dążyć do zwiększania powierzchni leśnej.

II.4.2.7 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

II.4.2.7.1 Kierunki rozwoju systemów transportu i komunikacji publicznej

1. System transportowy należy rozwijać oraz modernizować. Szczególny nacisk należy położyć na rozwój wysokiej jakości, dostępny transport zbiorowy, pieszy, rowerowy i wodny.
2. Należy dążyć do rozwoju systemu infrastruktury komunikacyjnej, w tym szlaków rowerowych, w szczególności do:
 - 1) przebudowy drogi nr 178 na odcinku: DW 174 – Czarnków,
 - 2) rozbudowy drogi nr 182 na odcinkach: Jabłonowo–Czarnków do obwodnicy DW 178, Czarnków – Piotrowo oraz w mieście Czarnków,
 - 3) utrzymania istniejących przebiegów dróg wojewódzkich drogi nr 178 jako drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP), drogi nr 181 i 182 jako drogi klasy głównej (G) lub podwyższenie klasy technicznej drogi, gdy nastąpi potrzeba,
 - 4) budowy Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej.
3. Należy dążyć do rozwoju transportu publicznego w formie komunikacji autobusowej. Kluczową inwestycją w tym obszarze jest budowa nowego dworca autobusowego lub przystanku.

4. Należy dążyć do rozwoju infrastruktury kolejowej (budowa linii kolejowej nr 236 i 390 na trasie Wągrowiec – Rogoźno – Czarnków oraz odtworzenie linii kolejowej w kierunku Międzychodu).
5. Należy dążyć do stworzenia intermodalnego węzła przesiadkowego łączącego ruch kolejowy z autobusowym, w miejscu wskazanym na Modelu jako dworzec/przystanek kolejowy i autobusowy lub w innym dogodnym do tego miejscu.
6. Należy dążyć do stworzenia spójnego systemu ścieżek i tras rowerowych, łączących miasto Czarnków z gminami Czarnków i Lubasz, w celu zapewnienia mieszkańcom łatwiejszego dostępu do usług oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Przy wyznaczaniu nowych dróg rowerowych wykorzystać należy istniejące drogi polne i leśne oraz drogi gminne.
7. Szlak wodny rzeki Noteci należy poddać renowacji i zabezpieczeniu. Kluczowymi inwestycjami są budowa infrastruktury technicznej, hydrotechnicznej, obiektów wodnych. Należy dążyć do podniesienia znaczenia przystani wodnej, w tym pod kątem rozwoju turystyki wodnej.
8. Należy dążyć do uspokajania ruchu samochodowego w centrum miasta poprzez ograniczenie prędkości i eliminowanie ruchu ciężarowego, z dopuszczeniem w określonych porach dnia ruchu dostawczego. Należy stosować rozwiązania inżynierskie spowalniające ruch kołowy w formie przyjaznej pieszym, rowerzystom i komunikacji publicznej.
9. Należy rozwijać infrastrukturę pieszą, rowerową i drogową przyjazną dla pieszych i rowerzystów, w szczególności na osiedlach mieszkaniowych, w sąsiedztwie szkół i przedszkoli oraz w centrum miasta w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych.
10. Nowoprojektowane i modernizowane drogi i ulice powinny przewidywać lokalizację odrębnych pasów dla ruchu rowerowego lub ciągów pieszo-rowerowych. Na obszarze miasta, zwłaszcza w centrum ścieżki rowerowe można także prowadzić wzdłuż dróg o małym natężeniu ruchu samochodowego w strefach ograniczeń prędkości, poza pasem drogowym dróg wojewódzkich i powiatowych.
11. Należy dążyć do wyznaczania tras ścieżek rowerowych o funkcjach zarówno turystycznych jak i komunikacyjnych.
12. Należy wprowadzać rozwiązania usprawniające ruch samochodowy, w miejscach szczególnie uciążliwych i niebezpiecznych, zwłaszcza na obszarach intensywnej zabudowy miejskiej.
13. Należy zapewniać dostępność terenów do dróg wojewódzkich wewnętrznymi układami komunikacyjnymi połączonymi z tymi drogami poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku, bezpośrednio z dróg wojewódzkich za pomocą istniejących lub projektowanych zjazdów z tych dróg.
14. Należy wprowadzać rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnego niekorzystnego oddziaływania dróg i kolei w zakresie emisji hałasu i wibracji (np. ekranów akustycznych, pasów zwartej zieleni izolacyjnej i obiektów odpornych na hałas wzdłuż ciągów komunikacyjnych, stosowanie tzw. cichych nawierzchni, izolacji budynków itp.).

15. Należy wyznaczać miejsca postojowe i parkingi, zarówno dla samochodów osobowych jak i ciężarowych.

II.4.2.7.2 Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

1. Należy dążyć do rozwoju systemów infrastruktury technicznej i teleinformacyjnej, w tym rozwoju systemów centralnego ogrzewania w oparciu o skojarzoną produkcję energii elektrycznej i ciepła.
2. Należy rozwijać i modernizować system zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
3. Należy rozwijać i modernizować sieci elektroenergetyczne. Należy dążyć do kablowania napowietrznych linii energetycznych.
4. Należy rozwijać i modernizować sieć gazociągową.
5. Należy rozwijać i modernizować sieć ciepłowniczą (w tym możliwość wykorzystania wód geotermalnych).
6. Należy rozwijać i modernizować sieci kanalizacji, indywidualne systemy oczyszczania ścieków i zbiorników bezodpływowych.
7. Należy odprowadzać ścieki do systemów kanalizacyjnych.
8. Należy odprowadzać wody opadowe i roztopowe przez zorganizowaną retencję powierzchniową.
9. Należy rozwijać instalacje OZE, w tym lokalne. Nie dopuszcza się farm wiatrowych. W Dolinie Noteci dopuszcza się rozwój elektrowni wodnych.
11. Należy rozwijać i modernizować system gospodarki odpadami komunalnymi, w tym selektywną zbiórkę odpadów.

II.4.2.7.3 Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej

Ustalenia dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej znajdują się w ustaleniach i rekomendacjach dotyczących kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

II.4.2.8 Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Obszar lokalizacji urządzeń o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 500 kW zostanie określony w aktach planowania przestrzennego, zwłaszcza w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w planie ogólnym gminy.

II.4.2.9 Ustalenia i rekomendacje w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Nie ustala się zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

II.4.2.10 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

1. Proces przekształceń w obszarze rewitalizacji określony zostanie w Gminnym Programie Rewitalizacji.
2. Należy dążyć do rehabilitacji obiektów przemysłowych lub adaptacji na inne funkcje, które uzupełnią strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi.
3. Nie wyznacza się obszarów rekultywacji i remediacji.

II.5 Kierunki rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej

Siecią wodno-kanalizacyjną w mieście Czarnków zarządza Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. w Czarnkowie. Przedmiotem działania Spółki jest:

- 1) pobór i uzdatnianie i dostarczanie wody;
- 2) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych;
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- 4) sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego;
- 5) pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania

Zgodnie z projektem z Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych Miasta Czarnków na lata 2024-2027 inwestycją najbardziej kosztochłonną będzie modernizacja stacji uzdatniania wody.

Szczegółowe zadania przewidziane do realizacji w zakresie wodno-kanalizacyjnym wraz z terminem realizacji w latach 2024-2027 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Szczegółowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych sieci wodno-kanalizacyjnej.

L.p.	Nazwa zadania	Lata realizacji			
		2024	2025	2026	2027
	Sieci				
1.	Sieć wodociągowa – Łazienki Miejskie, ul. Orłowskiego, ul. Leśne Wzgórze, ul. Pogodna				
2.	Kanalizacja sanitarna – Leśna Polana, ul. Sosnowa do ul. Rolnej				
3	Kanalizacja deszczowa ul. Ogrodowa				
4.	Przebudowa wylotu ul. Wodna				
5.	Budowa zbiornika retencyjnego wód opadowych ul. Rybaki				
6.	Hydrofornia osiedlowa ul. Leśna				

7.	Przygotowanie PT do modernizacji stacji uzdatniania wody				
8	Modernizacja kotłowni gazowej ul. Gdańska				
9	Modernizacja przepompowni i sterowania SUV przepompowni				

II.6 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego

Zgodnie z Mapą Zagrożenia Powodziowego (MZP), na obszarze Miasta Czarnkowa wyznaczono obszary zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie Q1 i Q10.

Należy uwzględnić obszary szczególnego zagrożenia powodzią w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta, w sposób niestanowiący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz zarządzania ryzykiem powodziowym. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią. Lokalizacja zabudowy nie może utrudniać ochrony przeciwpowodziowej oraz generować strat dotkliwych społecznie, gospodarczo i przestrzennie.

Rys. 5 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry miasto Czarnków wskazano w jednym JCWP RW⁴. Formułując on cel środowiskowy dla obszarów chronionych, położonych na terenie gminy zgodnie z przedstawioną poniżej tabelą.

Tabela 2. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych dla JCW na terenie miasta Czarnków

Kody i nazwa JCW w zasięgu gminy Czarnków	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru
RW60001218879 Noteć od Kanātu Romanowskiego do Drawy	a) Puszcza nad Drawą b) Puszcza Notecka (obszar chronionego krajobrazu) c) Dolina Noteci	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Budować oczyszczalnie ścieków w pierwszej kolejności na terenach, gdzie środowisko jest najmniej zmienione i zdegradowane, dążyć do równoczesnej realizacji inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych wsi oraz rozwiązania gospodarki ściekowej w miejscowościach uprzednio zwodociągowanych, odbudować stare i zniszczone urządzenia piętrzące i utrzymać w sprawności wszystkie urządzenia melioracyjne, nie dopuszczać do przesuszenia terenów przez nadmierne obniżenie poziomu wód gruntowych podczas wykonywania melioracji, każdą znaczącą zmianę stosunków wodnych poprzedzać ekspertyzami naukowymi, ograniczyć chemizację i sztuczne nawożenie na zboczach stokach w sąsiedztwie wód powierzchniowych jako przyczyn zanieczyszczenia i eutrofizacji wód, chronić zabudowę biologiczną obrzeży cieków wodnych i jezior dla zwiększenia możliwości samooczyszczania się wód, sukcesywnie przeprowadzać rekultywację jezior zdegradowanych oraz objąć szczególną ochroną zlewnie Jez. Wielki Bytyń cechującego się małą wymienialnością wód.
	Nadnoteckie Łęgi	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: Anser albifrons c, Anser fabalis c, Ciconia ciconia r, Crex crex r, Grus grus c, Grus grus r, Limosa limosa r, Luscinia svecica r, Numenius arquata c, Numenius arquata r, Pluvialis apricaria c (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000). Na lata 2017-2027: Poprawa uwilgotnienia siedlisk i zahamowanie nadmiernego odpływu wód. Zapobieganie: przyspieszaniu spływu wody w wyniku konserwacji rowów melioracyjnych; zasypywaniu starorzeczy i małych okresowych zbiorników wodnych; lokalizowaniu w obrębie doliny Noteci nowych plantacji wierzby energetycznej; płoszeniu ptaków w wyniku wędkarstwa
	Puszcza Notecka (obszar NATURA 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: Alcedo atthis p, Anser albifrons c, Anser fabalis c, Aythya nyroca r, Botaurus stellaris r, Bucephala clangula r, Ciconia nigra r, Cygnus cygnus r, Cygnus olor r, Cygnus olor w, Grus grus r, Haliaeetus albicilla p, Mergus merganser r, Milvus migrans r, Milvus milvus r, Pandion haliaetus r (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Zachowanie właściwej powierzchni i uwilgotnienia siedlisk. Zachowanie

⁴ Jednolite Części Wód Powierzchniowych Rzecznych

		zbiorników wodnych z dobrze wykształconą roślinnością wynurzoną i pływającą. Zapewnienie miejsc lęgowych tj. dojrzałych drzewostanów i wykrotów w pobliżu zbiorników i rzek. Zapobieganie: płoszeniu ptaków przez sporty wodne, rekreację, gospodarkę rybacką; zabudowie brzegów jezior, w szczególności jeziora Wielkiego i Chrzypskiego; niszczeniu nadrzecznych skarp; zanieczyszczeniom wód; usuwaniu dziuplastych drzew i wykrotów w pobliżu rzek i jezior w pasie o szerokości 100m; grodzeniu działek nad brzegami zbiorników i rzek.
	Lasy Puszczy nad Drawą,	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: <i>Alcedo atthis</i> r, <i>Aquila pomarina</i> r, <i>Bucephala clangula</i> r, <i>Chlidonias niger</i> r, <i>Ciconia nigra</i> r, <i>Circus aeruginosus</i> r, <i>Cygnus cygnus</i> c, <i>Grus grus</i> r, <i>Grus grus</i> c, <i>Haliaeetus albicilla</i> r, <i>Ixobrychus minutus</i> r, <i>Milvus migrans</i> r, <i>Milvus milvus</i> r, <i>Pandion haliaetus</i> r, <i>Porzana parva</i> r, <i>Porzana porzana</i> r (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000)
	Uroczyska Puszczy Drawskiej	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 3160, 3260, 6410, 7110, 7140, 7210, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: <i>Cobitis taenia</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Rhodeus amarus</i> , <i>Salmo salar</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Unio crassus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Vertigo moulinsiana</i> , <i>Hamatocaulis vernicosus</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Lurionium natans</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)
	Dolina Noteci (obszar NATURA 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3150, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Lycaena helle</i> , <i>Angelica palustris</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Poprawa stanu ochrony siedlisk. Zapobieganie: brak zalewów starorzeczy- brak kontaktu z wodami wezbraniowymi rzeki Noteci; pogarszaniu się właściwości fizykochemicznych wód; przedzielaniu starorzeczy na izolowane części poprzez budowę grobli; przekształcaniu i niszczeniu stref brzegowych (penetracja, usuwanie drzew, niszczenie szuwaru); wędkarstwu- stosowaniu nadmiernej ilości zanęt; przesuszeniu siedlisk; konserwacji rowów melioracyjnych; obniżeniu retencyjności gleby oraz jej uwilgotnienia w wyniku regulacji i obwałowania Noteci; miejscowym brakiem zalewów łęgów; pogarszaniu się właściwości fizykochemicznych wód, przekształcaniu i niszczeniu stref brzegowych (penetracja, wędkarstwo, usuwanie drzew i krzewów), sztucznemu profilowaniu koryta rzeczego i skarp brzegowych
	Dolina Bukówki	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3150, 91D0, 91E0; gatunki: <i>Cottus gobio</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Vertigo angustior</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)

W zakresie jednolitych części wód podziemnych JCWPd teren gminy znajduje się w zasięgu trzech jednolitych częściach wód podziemnych. Ich wskazania, kody i numery oraz ocenę jakości wskazano w tabeli poniżej.

Tabela 3. JCWPd na terenie gminy Czarnków

Kody i numer JCWPd w zasięgu gminy Chocianów	Powiązanie JCWPd z JCWP	OCENA STANU JCWPd
GW600034 34	RW600010188769;LW10672;LW10869;RW600010188949;RW600010188969;RW6000091889849;RW6000091889869;RW600009188729;RW600009188732;RW600009188734;RW6000091887369;RW6000091887389;RW600009188749;RW6000091887899;RW600009188982;RW600010188924;RW600011188929;RW6000121887379;RW60001218879;RW600012188931;RW600012188977;RW6000151889789;RW6000151889741;RW600015188989;LW10675;LW10676;LW10857;LW10858;LW10867;LW10875;LW10876;LW10877;LW10878;LW10882;LW10892;LW10896.	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry Stan JCWPd - dobry
GW600042 42	RW60000918692;LW10195;LW10177;RW6000181866539;LW10245;LW10212;LW10215;LW10216;LW10217;RW600009186369;RW600009186949;RW600010186729;RW600010186563;RW600010186589;RW60001018689;RW600015186389;RW60001618651;RW600016186675;RW60001618699;RW600018186339;RW60001818649;RW6000181865299;RW6000181966979;LW10175;LW10185;LW10193;LW10198;LW10200;LW10203;LW10204;LW10206;LW10207;LW10208;LW10210;LW10218;LW10221;LW10227;LW10232;LW10234;LW10235;LW10241;LW10248;LW10249;LW10251	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry Stan JCWPd - dobry
GW600041 41	LW10288;LW10273;LW10274;LW10279;LW10320;LW10321;RW600009187529;RW600009187389;RW600009187549;RW600010175032;RW600010187132;RW600010187149;RW60001018734;RW600010187329;RW60001218719;RW60001218759;RW600012187799;RW60001218799;RW60001518769;RW600018187499;RW600018187789;LW10266;LW10276;LW10285;LW10294;LW10295;LW10332;LW10286;LW10287;LW10292;LW10298;LW10301;LW10315;LW10317;LW10327;LW10329;LW10333	Stan chemiczny – dobry Stan ilościowy – dobry Stan JCWPd - dobry

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+ w celach polityki przestrzennej w **części 8 Zapewnienie Bezpieczeństwa Publicznego i Przeciwdziałanie Zagrożeniom** dla realizacji powyższych kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się następujące działania m.in. dla miasta Czarnkowa następujące postulaty tj.

1. W zakresie **zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia:**

W pkt 5) Ograniczanie zagrożenia powodziowego poprzez:

- a) ochronę oraz zwiększanie zdolności retencyjnych zlewni (retencja leśna, retencja na obszarach rolniczych, retencja na obszarach zurbanizowanych),
- b) renaturyzację koryt cieków i ich brzegów, odtwarzanie retencji dolin rzek,
- c) budowę i modernizację budowli przeciwpowodziowych (m.in. zbiorników retencyjnych, kanałów ulgi, wałów przeciwpowodziowych, polderów), w tym zakończenie realizacji strategicznych inwestycji (Zbiornik Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie, polder Golina) oraz podjęcie działań technicznych w obszarach problemowych (HOT SPOT Kalisz, HOT SPOT Golina, HOT SPOT Poznań-Luboń, HOT SPOT Wieleń, HOT SPOT Warta – fragment w granicach województwa wielkopolskiego),
- d) budowę i modernizację obiektów małej retencji wodnej;

W pkt 6) Ograniczanie ekspozycji obszarów i obiektów na powódź poprzez:

- a) wyeliminowanie lub ograniczanie rozwoju zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- b) właściwe kształtowanie zagospodarowania przestrzennego na obszarach o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi ($p=0,2\%$);

2. W zakresie **przeciwdziałania zagrożeniom środowiska:**

W pkt 8) Ograniczanie negatywnego wpływu inwestycji w zakresie śródlądowych dróg wodnych na środowiska poprzez:

- a) wykluczanie lub ograniczanie lokalizacji inwestycji na obszarach objętych ochroną prawną oraz na obszarach cennych przyrodniczo zaliczonych do systemu przyrodniczego województwa,
 - b) uwzględnianie ustaleń planów ochrony i planów zadań ochronnych oraz programów ochrony gatunków i okresów lęgowych,
 - c) określanie przepływu nienaruszalnego i dostosowanie harmonogramu piętrzenia do potrzeb ekologicznych cieku i ekosystemów przyległych do niego
 - d) ograniczanie oddziaływań na ekosystemy wodne do zasięgu jednostkowej zlewni z uwzględnieniem podziału hydrograficznego,
 - e) odbudowę pasów brzegowych wzdłuż koryt rzecznych w rejonie przeszkody oraz zróżnicowanie struktury rzecznej i elementów tworzących koryto lub dolinę cieku,
 - f) utrzymywanie szlaków migracji ryb i innych zwierząt, w tym stosowanie przepławek
- Jednakże ww. dokumencie nie wskazano bezpośrednio żadnych przedsięwzięć lub działań, które miałyby być realizowane na terenie miasta Czarnków.

Również w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry nie przewidziano działań bezpośrednich zlokalizowanych na terenie miasta Czarnkowa i gmin sąsiednich.

Dla miasta Czarnków poza zagrożeniami powodowanymi przez powódzie, problemem dotyczącym w pewnym stopniu ludność i lokalną gospodarkę jest zjawisko suszy. Na poziomie kraju dokumentem planistycznym, na podstawie którego prowadzone jest

przeciwdziałanie skutkom suszy jest Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy⁵ (PPSS). Do najważniejszych celów ujętych w dokumencie należy: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy oraz formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Gmina Czarnków została sklasyfikowana w nim jako jednostka umiarkowanie zagrożona suszą hydrologiczną i słabo hydrogeologiczną oraz w całości jako ekstremalnie zagrożona suszą atmosferyczną i rolniczą. Według klas łącznego zagrożenia suszą (uwzględniając wszystkie wspomniane wcześniej występujące typy suszy) obszar gminy zakwalifikowany został jako silnie zagrożony suszą. Mimo to w dokumencie tym nie przewidziano dla gminy żadnych zadań inwestycyjnych zmierzających do zwiększenia odporności czy przeciwdziałających zjawisku suszy.

⁵ przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615)

WDRAŻANIE I MONITORING

III. WDRAŻANIE STRATEGII

III.1. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Wdrożenie strategii rozwoju gminy wymaga skutecznego zarządzania, zaangażowania interesariuszy oraz odpowiedniego nadzoru nad realizacją poszczególnych celów. Poniższy system wdrażania zakłada podział ról i odpowiedzialności, monitorowanie postępów oraz aktualizowanie zapisów dokumentu, jeśli wystąpi taka potrzeba.

Najważniejszą osobą w procesie wdrażania strategii powinien być Koordynator ds. Strategii Rozwoju. Z racji tego, iż strategia przyjmowana jest uchwałą Rady Miasta Czarnków i jednocześnie ona w drodze uchwał kreuje wytyczne dla polityk publicznych, istotne jest, aby funkcja Koordynatora była osadzona odpowiednio wysoko w hierarchii samorządowej. De facto funkcję taką mógłby pełnić Burmistrz, jednak ze względu na dużą liczbę obowiązków służbowych, w tym związanych z reprezentowaniem gminy na zewnątrz, funkcję taką może pełnić Zastępca Burmistrza, Sekretarz lub Kierownik odpowiedniego referatu zajmującego się planowaniem strategicznym, lub osoba na indywidualnym stanowisku zajmująca się tą tematyką przy założeniu ścisłej współpracy z Burmistrzem i innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i jednostkami organizacyjnymi/spótkami gminnymi. Funkcję Koordynatora może pełnić również specjalny zespół składający się z ww. osób. Do zadań Koordynatora należeć będzie w szczególności:

- ustalanie i nadzór nad realizacją harmonogramu działań realizujących cele zapisane w Strategii,
- bieżąca współpraca z realizatorami działań, w tym udzielanie im wsparcia merytorycznego,
- współpraca z partnerami zewnętrznymi, jak organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, instytucje publiczne innego szczebla,
- kreowanie – przy współpracy z odpowiednią komórką organizacyjną – polityki informacyjnej dotyczącej strategii i jej wdrażania,
- pozyskiwanie ekspertów zewnętrznych, mogących wspierać gminę w procesie realizacji Strategii, oraz kontakt z nimi,
- zaangażowanie w prace nad innymi dokumentami strategicznymi gminy, pełniącymi funkcję planów operacyjnych/wykonawczych dla Strategii,
- monitoring i bieżące raportowanie władzom gminy postępów we wdrażaniu Strategii.

Realizacja Strategii odbywać się będzie w ramach bieżącej działalności Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Jednak w dużej mierze jest ona kształtowana przez różnego rodzaju programy i plany, które – jak zostało to określono powyżej – pełnią rolę planów operacyjnych względem strategii rozwoju. Dlatego istotne będzie, aby po przyjęciu niniejszego dokumentu wypracować przy współpracy z szerokim gronem

interesariuszy dokumenty wykonawcze, w tym np. zaktualizować już obowiązujące. Opracowując je należy zadbać o przestrzeganie m.in. następujących wytycznych:

- opracowanie dokumentów w oparciu o kompleksową diagnozę sytuacji w danej sferze, której dotyczy dokument,
- podjęcie starań na rzecz włączenia mieszkańców i innych interesariuszy już na etapie opracowania dokumentu,
- konsultacje społeczne projektu dokumentu, prowadzone z wykorzystaniem aktywizujących metod i uwzględniające potrzeby różnych grup,
- posługiwanie się prostym, zrozumiałym dla jak największych grup odbiorców językiem, ewentualnie przygotowywanie „streszczeń” w języku niespecjalistycznym,
- przygotowanie dokumentów uwzględniających zasady dostępności,
- dbałość o zgodność dokumentów ze strategią rozwoju gminy oraz dokumentami strategicznymi innych szczebli samorządu terytorialnego, poziomu krajowego i unijnego.

Koordinator ds. Strategii Rozwoju Gminy odpowiadać będzie także za prowadzenie procesu monitoringu. Monitoring będzie działaniem ciągłym, a jego efekty stanowiąc będą element Raportu o stanie gminy. Proces opierał się będzie na analizie mierników jakościowych i ilościowych. Ze względu na specyfikę kierunków rozwoju, dla których realizacji niezbędne będzie często realizowanie długoterminowych inwestycji lub projektów społecznych. Z ich efektów korzystać będzie można dopiero w długim okresie, dlatego badania jakościowe (jak ankiety czy wywiady pogłębione dotyczące poziomu zadowolenia z usług) nie powinny być realizowane częściej i najszybciej w 2028 r. (czyli w „środku” okresu realizacji Strategii) oraz na zakończenie okresu obowiązywania Strategii. Mierniki ilościowe można z kolei badać w każdym roku, posiłkując się poniższą listą:

Tabela 4. Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Miasta Czarnkowa.

Cel strategiczny	Kierunek rozwoju	Wskaźniki realizacji
SILNIE ZINTEGROWANE MIASTO O WZMOCNIONEJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1.1 Silna wspólnota lokalna	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów poddanych procesom rewitalizacyjnym [ha]; • Liczba zadań publicznych zleconych [szt.]; • Liczba przedsięwzięć realizowanych w oparciu o wolontariat [szt.]; • Liczba organizacji pozarządowych otrzymujących dotacje gminne [szt.].
	1.2 Wysoka jakość usług społecznych i bezpieczeństwa publicznego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych uruchomionych narzędzi cyfrowych w katalogu usług publicznych [szt.]; • Liczba elementów infrastruktury zwiększających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców [szt.]. • Liczba projektów medycznych dla mieszkańców [szt.];

		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych wsparciem w ramach pomocy socjalnej [osoby]; • Liczba wdrożonych projektów wsparcia seniorów [szt.];
	1.3 Rozwój infrastruktury społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba obiektów, którym nadano nowe funkcje [szt.] • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury społecznej [szt.]; • Liczba nowych i zmodernizowanych elementów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej [szt.] • Wydatki inwestycyjne kierowane na zachowanie dziedzictwa kulturowo--historycznego [rok do roku].
CZARNKÓW SILNYM OŚRODKIEM LOKALNEJ GOSPODARKI OPARTEJ O TRADYCYJNE I NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA	2.1 Partnerski rozwój biznesu i lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba inicjatyw / wydarzeń zorganizowanych wspólnie z przedsiębiorcami [szt.] • Powierzchnia nowych miejsc prowadzenia działalności gospodarczej [szt.]
	2.2 Rozwój usług turystycznych i branży kreatywnej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych narzędzi promocji gminy [szt.]; • Liczba projektów służących zwiększeniu atrakcyjności turystycznej [szt.]; • Liczba firm z branży kreatywnej [rok do roku]
CZARNKÓW MIASTEM DBAJĄCYM O WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE	3.1 Podniesienie funkcjonalności obszarów miejskich	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych dróg gminnych [metr] • Długość/obszar zmodernizowanych ciągów pieszych [metr/m2] • Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [metr] • Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego [szt.] • Liczba obsłużonych pasażerów transportu zbiorowego [szt] • Obszar terenów na których zrealizowano błękitno-zielone inwestycje [m2] • Obszar zmodernizowanych terenów – przestrzeni publicznych [m2] • Liczba mieszkań oddanych do użytku [szt.]
	3.2 Rozwój miejskiej infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci wodociągowej [metr] • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci kanalizacyjnej [metr] • Długość zmodernizowanej/wybudowanej sieci ciepłowniczej [metr] • Liczba zmodernizowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury wodociągowej/kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.] • Liczba nowych podłączeń do sieci kanalizacyjnej/ciepłowniczej [szt.]

		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba obiektów objętych inwestycjami poprawiającymi efektywność energetyczną [szt.] • Masa zebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu [t] – wzrost rok do roku
--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Strategia została poddana ewaluacji ex ante, która określa możliwość jej realizacji i osiągnięcia zaplanowanych rezultatów. Ewaluację taką przeprowadza się jeszcze przed uchwaleniem dokumentu, tak aby w „obrocie prawnym” funkcjonował już dokument dający szansę na efektywną realizację. W trakcie realizacji Strategii przeprowadzona zostanie ewaluacja on-going (w 2028 r.), która pozwoli ocenić skuteczność prowadzonej polityki. Służyć do niej może analiza wskaźników rozwoju gminy, do której odnosiła się również diagnoza strategiczna, a więc:

- ruch ludności,
- wskaźniki wsparcia z zakresu pomocy społecznej,
- poziom bezrobocia z uwzględnieniem osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- wyniki egzaminów ósmoklasisty,
- poziom przedsiębiorczości.

Ponadto ewaluacja powinna uwzględniać:

1. ocenę aktualności Strategii,
2. weryfikację uwarunkowań regionalnych, krajowych i europejskich Strategii,
3. ocenę prowadzonego monitoringu.

Efektem przeprowadzonej ewaluacji on-going może być zmiana zapisów Strategii. Zgodnie z art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Procedura aktualizacji jest taka sama jak przyjmowania Strategii.

Po roku, w którym kończy się okres obowiązywania Strategii należy opracować ewaluację ex post. Pozwoli ona podsumować proces wdrażania, przygotować się do opracowania nowego dokumentu lub być może przedłużenia okresu obowiązywania czy aktualizacji niniejszej Strategii.

III.2. Ramy finansowe realizacji Strategii

Uwzględniając zapisy Wieloletniej Prognozy Finansowej, szacunkowy koszt realizacji polityk publicznych do 2032 r. wynosi ponad 60 mln zł.⁶ Na podstawie fiszek projektowych, zbieranych na etapie opracowywanych dokumentów strategicznych, w tym strategii, koszt jedynie niezbędnych projektów inwestycyjnych wynosi ponad 100 mln zł.

⁶ Na podstawie uchwały Nr IX/86/2024 Rady Miasta Czarnków z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Czarnków na lata 2025-2038.

Przewiduje się możliwość pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu gminy na realizację zapisów strategii. Przykładowe źródła tych funduszy to:

- środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe,
- środki pochodzące z budżetu państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- środki funduszy celowych, np. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym), tj.:
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – ukierunkowane na zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystanie nowych technologii, wzrost konkurencyjności MŚP, rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości, transformację gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii;
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) – mające na celu wspieranie budowy infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju;
 - Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – ukierunkowane na udostępnianie zaawansowanych e-usług, zapewnianie cyberbezpieczeństwa, rozwój gospodarki opartej na danych i wykorzystującej technologie cyfrowe, rozwój współpracy na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wspieranie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych;
 - Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ) – mające utrzymać wsparcie udzielane w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 głównie w postaci żywności w formie paczek z artykułami spożywczymi lub posiłków oraz poprzez udział w działaniach na rzecz włączenia społecznego;
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS) – skupiający działania na rzecz m.in. poprawy sytuacji na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia;
 - Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027, tj. program regionalny, określający sposób wydatkowania funduszy europejskich na rzecz rozwoju województwa dolnośląskiego;
- inne fundusze ze źródeł europejskich, jak np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,

- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Szczegółowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych sieci wodno-kanalizacyjnej.	51
Tabela 2. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych dla JCW na terenie miasta Czarnków	53
Tabela 3. JCWPd na terenie gminy Czarnków	55
Tabela 4. Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Miasta Czarnkowa.	60

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Schemat rozwoju	26
Rys 2. Obszary funkcjonalne w województwie wielkopolskim wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego	36
Rys. 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Czarnków	38
Rys. 4 Schemat powiązań funkcjonalno-przestrzennych miasta Czarnków i otoczenia	41
Rys. 5 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	50